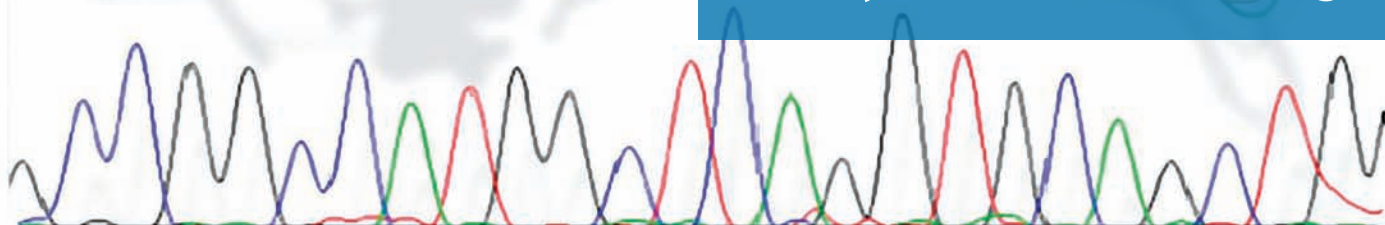
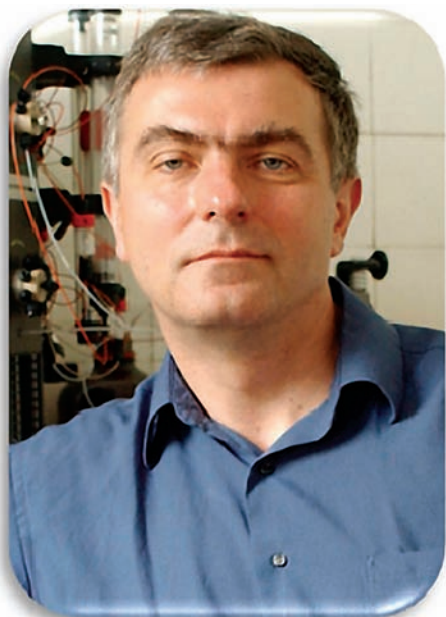

Wydział Biotechnologii

Władze Wydziału

Prof. Jacek Otlewski – dziekan

Prof. Wiesław Wątor
– prodziekan ds. nauki i nauczania

Prof. Andrzej Szczepaniak
– prodziekan ds. ogólnych

Wydział Biotechnologii

Wydział Biotechnologii Uniwersytetu Wrocławskiego jest ulokowany w dwóch obiektach: przy ul. Przybyszewskiego 63/77 i na wyspie Tamce. Dziekanat wydziału mieści się w budynku przy ul. Kuźnicznej 35.

I HISTORIA WYDZIAŁU

♦ 1959 – decyzją władz Akademii Medycznej i Uniwersytetu Wrocławskiego utworzono dwie Katedry Biochemii – na Wydziale Farmacji AM i Wydziale Nauk Przyrodniczych UWr z siedzibą w budynku AM przy ul. Szewskiej 39. Organizację obu katedr powierzono prof. Wandzie Mejbaum-Katzenellenbogen.

Pierwszymi pracownikami tworzącej się Katedry Biochemii UWr zostają: prof. Wanda Mejbaum-Katzenellenbogen, dr Bronisława Morawiecka i mgr Ewa Lachowicz. W następnych latach grono nauczycieli akademickich powiększa się o magistrów: Aleksandrę Kubicz, Irenę Lorenc i Tadeusza Wilusza.

♦ 1961 – powołany zostaje nowy kierunek studiów – biochemia na Wydziale Nauk Przyrodniczych UWr.

♦ 1969 – Katedra Biochemii zostaje włączona w strukturę Instytutu Botaniki UWr.

♦ 1969 – władze Uniwersytetu podejmują decyzję o rozpoczęciu remontu kapitalnego budynku na Tamce 2.

♦ 1969 – zarządzeniem ministra oświaty i szkolnictwa wyższego Katedra Botaniki oraz Katedra Biochemii stają się Instytutem Botaniki i Biochemii, dyrektorem zostaje prof. Wanda Mejbaum-Katzenellenbogen. W skład tego instytutu wchodzi: Zakład Biochemii kierowany przez prof. Wandę Mejbaum-Katzenellenbogen i Zakład Biochemii Molekularnej kierowany przez doc. dr hab. Bronisławę Morawiecką.

♦ 1972/73 – następuje przeprowadzka z pomieszczeń Katedry Biochemii na Wydziale Farmacji do własnych pomieszczeń na Tamce 2.

♦ 1973 – na mocy zarządzenia ministra oświaty i szkolnictwa wyższego powstaje samodzielna jednostka na WNP UWr – Instytut Biochemii, dyrektorem zostaje doc. dr hab. Bronisława Morawiecka. Instytut Biochemii w swojej strukturze zawiera trzy Zakłady: Biochemii, Biochemii Molekularnej i Biofizyki.

W roku akademickim 1986/87 utworzono pierwszy w Polsce nowy kierunek studiów – biotechnologię na WNP UWr.

♦ 1991 – zakończono nadbudowę III piętra budynku na Tamce oraz pozyskano nowe pomieszczenia w budynku przy ul. Przybyszewskiego 63/77.

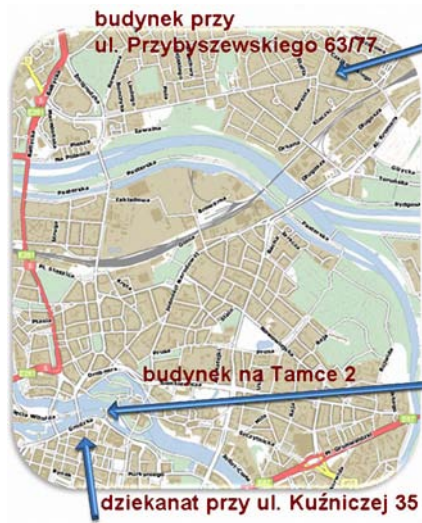
♦ W latach 1999-2001 dzięki uzyskanym z KBN funduszom wyremontowano i zmodernizowano laboratoria w budynku przy ul. Przybyszewskiego 63/77.

II POWÓDŹ

III LOKALIZACJA WYDZIAŁU

IV WŁADZE WYDZIAŁU

- ♦ prof. dr hab. Jacek Otlewski – dziekan wydziału
- ♦ prof. dr hab. Wiesław Wątopek – prodziekan ds. nauki i nauczania
- ♦ prof. dr hab. Andrzej Szczepaniak – prodziekan ds. ogólnych

- ♦ prof. dr hab. Maria Malicka-Błaszkiwicz – pełnomocnik ds. współpracy z zagranicą
- ♦ dr hab. Teresa Olczak – pełnomocnik ds. projektów zagranicznych
- ♦ dr Dorota Nowak – pełnomocnik ds. dydaktycznych
- ♦ dr hab. Marcin Łukaszewicz – pełnomocnik ds. GMO
- ♦ dr Zdzisław Wróblewski – pełnomocnik ds. współpracy ze szkołami średnimi
- ♦ mgr Nina Gienza – pełnomocnik ds. finansowo-administracyjnych

V STRUKTURA WYDZIAŁU BIOTECHNOLOGII

1. Zakład Biochemii
2. Zakład Biochemii Genetycznej
3. Zakład Biofizyki
4. Zakład Biologii Molekularnej Komórki
5. Zakład Biotechnologii Białek
6. Zakład Biotransformacji
7. Zakład Cytobiochemii
8. Zakład Genomiki
9. Zakład Inżynierii Białka
10. Zakład Lipidów i Liposomów
11. Zakład Mikrobiologii Molekularnej
12. Zakład Patologii Komórki, a w nim:

- ♦ Pracownia Białek Jądrowych
- ♦ Pracownia Fotobiologii

Pozostałe jednostki:

- ♦ Dziekanat Wydziału Biotechnologii
- ♦ Redakcja Czasopisma „Cellular & Molecular Biology Letters”
- ♦ Biblioteka Wydziału Biotechnologii
- ♦ Studium Doktoranckie Biologii Molekularnej

- ♦ Podyplomowe Studium Biologii Molekularnej (zawieszono)

VI PRACOWNICY WYDZIAŁU BIOTECHNOLOGII

Zatrudnionych ogółem – 74, w tym: nauczycieli akademickich – 44, a wśród nich:

- ♦ z tytułem profesora – 10
- ♦ na stanowisku profesora – 11
- ♦ ze stopniem dr. hab. – 7
- ♦ ze stopniem dr. – 26
- ♦ asystentów – 2
- w tym nienauczycieli – 27, a wśród nich:
- ♦ pracowników technicznych – 19
- ♦ pracowników administracyjnych – 6
- ♦ innych – 2

Stosunek nienauczycieli akademickich do nauczycieli akademickich = 0,61

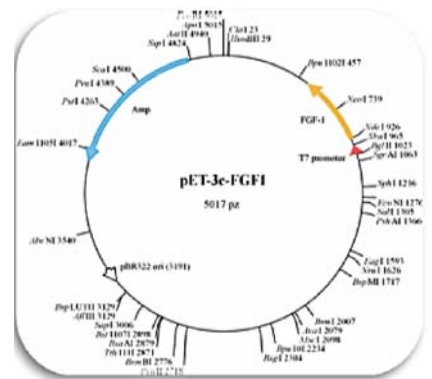
VII BIBLIOTEKA WYDZIAŁU

Liczba woluminów książek – 5101
Liczba woluminów czasopism – 2151
Liczba zbiorów specjalnych – 307

VIII TEMATYKA BADAŃ

- ♦ Otrzymywanie i charakterystyka bionomaterialów do specyficznych zastosowań medycznych
- ♦ Ewolucja *in vitro* oparta na konstrukcji i selekcji bibliotek peptydów i białek prezentowanych na bakteriofagach
- ♦ Badanie mechanizmu regulacji różnicowania komórek przez receptor jądrowy dla witaminy D
- ♦ Badanie mechanizmu fosforylacji białek
- ♦ Analiza struktury i funkcji części cukrowej glikoprotein
- ♦ Mechanizmy i regulacja przyswajania żelaza i hemu przez bakterie *Porphyromonas gingivalis*
- ♦ Analiza procesu rozmontowania struktury jądra komórkowego oraz jego odtwarzania w procesie mitozy
- ♦ Zastosowanie metod terapii genowej do leczenia wybranych chorób nowotworowych oraz monogenowych chorób genetycznych
- ♦ Ulepszanie roślin użytkowych (len, ziemniaki) metodą transgenezy pod względem odporności na czynniki środowiskowe, zawartości antyoksydantów i poprawy jakości włókna
- ♦ Badania białek kompleksu *b6f* (cytochromu *b6f* i białka Rieskego) w celu poznania mechanizmów wbudowania w błonę biologiczną cytochromu *b6* oraz wbudowania hemów do tego cytochromu i mechanizmu wbudowywania centrum 2Fe-2S do białka Rieskego
- ♦ Rola enzymów kontrolujących jakość proteomu mitochondrialnego
- ♦ Mechanizm wyciszania ekspresji genów u roślin

- ♦ Metody genetyki molekularnej i inżynierii genetycznej służące doskonaleniu odmian roślin uprawnych
- ♦ Komputerowe modelowanie zjawisk hybridogenezy, specjacji i ewolucji gatunków
- ♦ Analiza porównawcza zjawisk rekombinacyjnych w genomach eukariotycznych
- ♦ Zastosowanie sieci neuronowych w badaniach proteomów
- ♦ Analizy filogenetyczne różnych białek i genów
- ♦ Technologia liposomowa w badaniach podstawowych i farmakologii klinicznej
- ♦ Apoptoza indukowana lekami jako narzędzie terapeutyczne
- ♦ Hodowle komórkowe jako model w badaniach cytotoksyczności leków

IX OSIĄGNIĘCIA WYDZIAŁU BIOTECHNOLOGII

Publikacje

Rok	Liczba publikacji	Liczba publikacji z listy filadelfijskiej	Liczba nauczycieli	Stosunek publikacji z LF do nauczycieli
2007	112	40	47	0,85
2008	125	36	44	0,82

Awanse

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Profesury tytułowe
2006	8		1
2007	11	1	1
2008	9		

Członkostwo z wyboru w akademiach nauk

- ♦ prof. Jacek Otlewski, Polska Akademia Nauk (od 2004 r.)

Członkostwo z wyboru w międzynarodowych organizacjach naukowych

- ♦ prof. Jacek Otlewski, European Molecular Biology Organization (od 2003 r.)
- ♦ prof. Stanisław Cebrat, GIACS DataBases Committee – member (od 2005 r.)
- ♦ prof. Stanisław Cebrat, GIACS Assessment and Evaluation Committee – member (od 2005 r.)
- ♦ prof. Stanisław Cebrat, European Complex Science Society – member (od 2005 r.)

♦ dr hab. Dagmara Jakimowicz, American Society of Microbiology
Członkostwo z wyboru w komitetach redakcyjnych czasopism naukowych o zasięgu światowym

- ♦ prof. Stanisław Cebrat, „Journal of Applied Genetics”, „International Journal of Modern Physics C”
- ♦ prof. Hanna Jańska, „Acta Physiologiae Plantarum”
- ♦ prof. Arkadiusz Kozubek, „Cellular and Molecular Biology Letters”
- ♦ prof. Jacek Otlewski, „Annexins”, „Central European Journal of Biology”
- ♦ prof. Jan Szopa-Skórkowski, „Cellular and Molecular Biology Letters”
- ♦ prof. Aleksander F. Sikorski, „Postępy Biochemii”, „Cellular & Molecular Biology Letters”
- ♦ prof. Jolanta Zakrzewska-Czerwińska, „Biotechnologia”

X FINANSE WYDZIAŁU

- ♦ Wydział wykazał dodatni wynik finansowy za 2007 r. 157 348 zł (w 100 proc.) i 294 996 zł (według uchwały Senatu UWr)
- ♦ W 2008 r. wydział otrzymał: dotację budżetową: 4 924 900 zł dotację na badania własne: 194 954 zł dotację statutową: 1 420 000 zł

Rok	Granty badawcze	Granty aparaturowe
2006	3 973 777 zł	100 000 zł
2007	4 917 047 zł	1 800 000 zł
2008	3 665 144 zł	3 314 000 zł
2009	3 757 643 zł*	

*/ W 2009 r. na Wydziale Biotechnologii rozpocznie się realizacja projektu BioMed (2009–2014) o łącznej wartości około 35 mln zł.

XI PROJEKTY BADAWCZE REALIZOWANE NA WYDZIALE

- ♦ w latach 2006-2009: 46 projektów
- ♦ wartość projektów: 16 382 157 zł w tym:
 - ♦ 26 projektów własnych (MNiSW)
 - ♦ 9 promotorskich (MNiSW)
 - 2 projekty zamawiane
 - 1 projekt z NCBiR
 - 8 innych (w tym umowy zewnętrzne)

XII WYRÓŻNIENIA PRACOWNIKÓW WYDZIAŁU BIOTECHNOLOGII

- ♦ dr hab. Daniel Krowarsch – stypendium ministra nauki i szkolnictwa wyższego dla Wybitnych Młodych Naukowców (2006-2008)
- ♦ dr Małgorzata Zakrzewska – stypendium Fundacji na rzecz Nauki Polskiej dla młodych naukowców (2006 i 2007)
- ♦ dr Małgorzata Zakrzewska – stypendium L'Oréal Polska przy wsparciu Polskiego Komitetu ds. UNESCO dla Kobiet i Nauki (2005)

dr Małgorzata Zakrzewska

- ♦ dr hab. Ewa Marcinkowska – nagroda ministra nauki i szkolnictwa wyższego za rozprawę habilitacyjną (2006)
- ♦ prof. Jolanta Zakrzewska-Czerwińska – nagroda Wydziału II PAN (2007)
- ♦ dr hab. Dagmara Jakimowicz – nagroda Wydziału II PAN (2007)
- ♦ prof. Jolanta Zakrzewska-Czerwińska – subsydlum profesorskie FNP „MISTRZ” (2008)
- ♦ dr Artur Krężel – stypendium ministra nauki i szkolnictwa wyższego dla Wybitnych Młodych Naukowców (2008-2011)
- ♦ dr Artur Krężel – subsydlum FNP, program HOMING (2008-2010)
- ♦ dr Agnieszka Chrobak – stypendium FNP „START” dla młodych naukowców (2005 i 2006)
- ♦ dr Agnieszka Chrobak – stypendium FNP konferencyjne (2002, 2004 i 2007)
- ♦ dr Agnieszka Kois – stypendium FNP „START” dla młodych naukowców (2008 i 2009)

XIII CZASOPISMO

- ♦ Czasopismo „Cellular & Molecular Biology Letters” powstało w 1996 roku z inicjatywy profesorów: Jana Szopy, Aleksandra F. Sikorskiego oraz Arkadiusza Kozubka. Jest kwartalnikiem wydającym artykuły naukowe wyłącznie w języku angielskim.
- ♦ IF 2007 = 1,676
- ♦ Od 2006 r. wszystkie artykuły są również publikowane w formie elektronicznej w wydawnictwie Springer.

XIV APARATURA NAUKOWA WYDZIAŁU

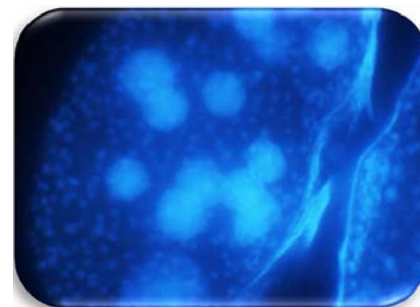
- ♦ Spektrometry mas Applied Biosystems typu ABI 4800 MALDI TOF/TOF i API 2000 LC MS/MS
- ♦ Aparat do pomiaru oddziaływań makromolekularnych w czasie rzeczywistym Biacore 3000
- ♦ Mikroskop konfokalny Zeiss LSM 510 Meta, z zestawem laserów, system FCS i FLIM firmy PicoQuant
- ♦ Fluorescencyjny mikroskop konfokalny FlowView 500
- ♦ Spektropolarymetr CD Jasco J715 z zestawem do pomiaru metodą zatrzymanego przepływu (Biologic)
- ♦ Aparat do pomiaru rozkładu wielko-

ści cząstek i potencjału Zeta metodą PCS i mikroelektroforezy ZetaSizer Nano ZS (Malvern)

XV MOLECULAR BIOLOGY SEMINARS W. MEJBAUM-KATZENELLENBOGEN'S

Od 1994 r. pracownicy wydziału organizują coroczne międzynarodowe Annual International Seminars.

1. NUCLEAR MATRIX (1994)...

11. AMPHIPHILES AND THEIR AGGREGATES IN BASIC AND APPLIED SCIENCE (2005)

XVI DYDAKTYKA WYDZIAŁU BIOTECHNOLOGII

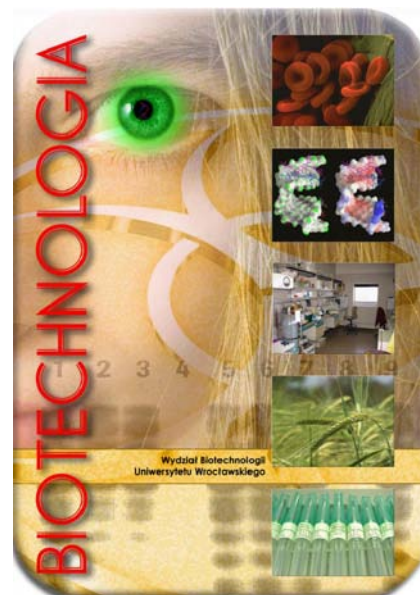
1. Wydział Biotechnologii kształci studentów na trójstopniowych studiach

- ♦ 3-letnie studia I stopnia kończące się uzyskaniem tytułu licencjata biotechnologii
- ♦ 2-letnie studia II stopnia kończące się uzyskaniem tytułu magistra biotechnologii
- ♦ 4-letnie studia doktoranckie kończące się uzyskaniem stopnia doktora nauk biologicznych w zakresie biochemii lub biotechnologii.

Profil absolwentów biotechnologii UWr umożliwia im aktywną działalność we wszystkich działach biotechnologii.

Na studiach II stopnia funkcjonują trzy specjalności:

- ♦ biotechnologia peptydów i białek

- ♦ biologia molekularna
- ♦ biotechnologia medyczna.

W 2009 r. wprowadzone zostaną dwie nowe specjalności: bioinformatyka i mikrobiologia molekularna.

Wydział organizuje zajęcia dla studentów chemii, biologii, ochrony środowiska, geografii oraz fizyki naszej uczelni.

W roku akademickim 2008/2009 uruchomiono na wydziale nowy program studiów biotechnologii II stopnia w języku angielskim skierowany do cudzoziemców oraz polskiej młodzieży, która wyrazi chęć studiowania w tym języku.

Studenci mogą dodatkowo poszerzać swoje zainteresowania w ramach Koła Naukowego „Przyszłość” lub bezpośrednio angażując się w realizację projektów badawczych.

2. Uprawnienia do nadawania stopni naukowych

- ♦ od 25 września 2006 r. do nadawania stopni naukowych doktora biochemii i doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biochemia
- ♦ od 31 marca 2008 r. do nadawania stopnia naukowego doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia.

3. Wydział ma certyfikat jakości kształcenia Państwowej Komisji Akredytacyjnej

4. Liczba studentów

2006/2007

- ♦ 183 na studiach licencjackich
- ♦ 101 na studiach magisterskich
- ♦ 45 na studiach doktoranckich

2007/2008

- ♦ 181 na studiach licencjackich
- ♦ 111 na studiach magisterskich
- ♦ 46 na studiach doktoranckich

2008/2009

- ♦ 195 na studiach licencjackich
- ♦ 90 na studiach magisterskich
- ♦ 40 na studiach doktoranckich

W latach 2006 -2008

- ♦ 97 studentów uzyskało licencjat z biotechnologii
- ♦ 87 studentów uzyskało magisterium z biotechnologii

W latach 2006-2009

- ♦ 22 absolwentów studiów doktoranckich uzyskało stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biochemii
- ♦ 2 absolwentów studiów doktoranckich

uzyskało stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biotechnologii.

5. Wymiana studentów

W ramach programu wymiany studenckiej Unii Europejskiej LLP Erasmus wydział ma podpisane umowy z 31 uniwersytetami z 14 krajów Europy (Holandia, Niemcy, Belgia, Francja, Wielka Brytania, Norwegia, Finlandia, Szwecja, Dania, Słowenia, Portugalia, Turcja, Czechy, Norwegia).

W programie bierze rocznie udział ok. 30 proc. studentów studiów magister-

Prof. Maria Malicka-Błaskiewicz – pełnomocnik dziekana ds. współpracy z zagranicą

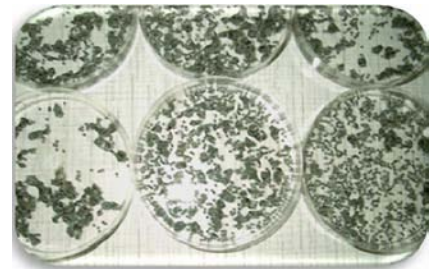
skich, studiując przez 1 semestr lub odbywając 3-miesięczną praktykę za granicą.

Wymiana

2006/2007 – 44 studentów

2007/2008 – 31 studentów

2008/2009 – 28 studentów

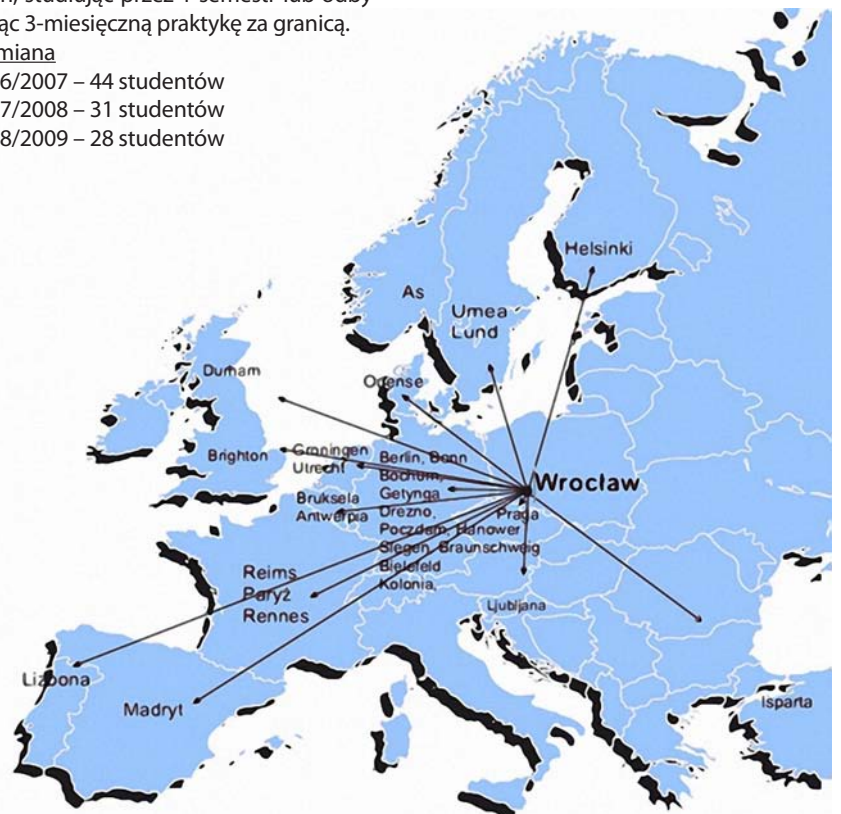
- ♦ 10 magistrantów wydziału przebywało na rocznych stażach naukowych w USA na uniwersytetach Chicago i Charlottesville

- ♦ w trakcie pobytu za granicą nasi studenci, angażując się w badania naukowe, uzyskują bardzo dobre opinie i najwyższe oceny od osób kierujących badaniami (90 proc. to oceny bardzo dobre i celujące, tj. oceny A i B w skali ECTS).

- ♦ w programie LLP Erasmus partycypują również profesorowie wydziału, wygłaszając wykłady i seminaria prezentujące ich własną tematykę badawczą. W ostatnich latach takie zajęcia prowadziliśmy m.in. na uniwersytetach Niemiec, Francji, Holandii

- ♦ naszym studentom proponujemy również wykłady gościnne prowadzone przez profesorów z uczelni partnerskich (m.in. z uniwersytetów w Orsay, Reims we Francji, Groningen w Holandii i Odense w Danii)

- ♦ krajowa wymiana studentów Most w latach 2006-2009 objęła 4 osoby.

6. Współpraca ze szkołami

Aby promować biotechnologię jako kierunek studiów, pracownicy naukowo-dydaktyczni naszego wydziału od 30 lat bardzo aktywnie uczestniczą w akcjach propagowania wiedzy z zakresu biotechnologii wśród młodzieży licealnej i gimnazjalnej Wrocławia i Dolnego Śląska.

Wydział nawiązał formalną współpracę z 12 liceami i 3 gimnazjami.

W ramach tej współpracy odbywają się

- ♦ wykłady popularnonaukowe, ćwiczenia laboratoryjne, pokazy, wycieczki, prezentacje sprzętu i aparatury – zajęcia prowadzone na wydziale
 - ♦ zajęcia fakultatywne prowadzone w szkołach średnich i gimnazjach
 - ♦ lekcje pokazowe dla klas biologiczno-chemicznych
 - ♦ zajęcia typu seminaryjnego z licealistami uczestnikami olimpiad przedmiotowych.
- Ponadto wydział obejmuje opieką młodzież szczególnie uzdolnioną przez pomoc i zapewnienie warunków do wykonania prac eksperymentalnych w ramach Olimpiady Biologicznej (wykonano 8 prac, wszystkie ocenione bardzo wysoko, w efekcie 4 laureatów i 2 finalistów szczebla centralnego i 2 finalistów szczebla okręgowego).

7. Baza lokalowa dydaktyki

Istniejąca baza lokalowa, którą dysponuje obecnie Wydział Biotechnologii, jest dalece niewystarczająca w porównaniu z potrzebami, ponadto rozrzucona w kilku punktach miasta oraz umieszczona w obiektach wymagających przebudowy. W skład części dydaktycznej wchodzi:

- ♦ 1 sala wykładowa (70 osób)
- ♦ 3 sale seminaryjne (50, 40 oraz 20 osób)
- ♦ 3 sale ćwiczeniowe – laboratoria (1 x 30, 2 x 20 osób)
- ♦ pracownia komputerowa na 14 stanowisk.

XVII GŁÓWNE PROBLEMY WYDZIAŁU BIOTECHNOLOGII

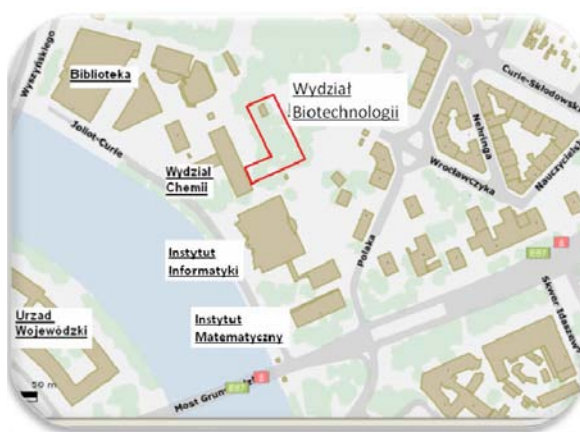
- ♦ zbyt mała liczba sal ćwiczeniowych (laboratoriów) oraz wykładowych, co pociąga za sobą konieczność wynajmu tych ostatnich nie ma możliwości wynajmu sal odpowiednich do prowadzenia zajęć laboratoryjnych,
- ♦ niedostosowanie wymienionych powierzchni dydaktycznych do współczesnych standardów, np. zła akustyka sal, ich niewystarczające wyposażenie,
- ♦ lokalizacja głównych powierzchni dydaktycznych w dwóch odległych punktach miasta (Tamka 2 oraz ul. Przybyszewskiego 63/77 – dystans 8 km). Fakt ten powoduje trudności organizacyjne, problemy z transportem między obiektami, trudności z ułożeniem planów studiów (konieczność pozostawiania dużych luk

czasowych w trakcie dnia, koniecznych na przejazd studentów i nauczycieli), problemy finansowe wywołane powielaniem zakupów drobnego sprzętu i odczynników dla obydwu obiektów, a także utrudniony dostęp do aparatury specjalistycznej w odległych budynkach. Zajęcia prowadzone w dwóch obiektach wymagają niezależnej obsługi technicznej, co podwyższa koszty i obniża komfort organizacji i prowadzenia zajęć,

- ♦ brak przystosowania budynku wydziału na Tamce 2 dla osób niepełnosprawnych, bez drogi ewakuacyjnej i bez windy towarowej,
- ♦ zbyt mała biblioteka z 3 stanowiskami komputerowymi,
- ♦ niedostosowanie do obecnej liczby studentów dziekanat zlokalizowany na terenie Wydziału Nauk Biologicznych UW,
 - ♦ brak zaplecza socjalnego w okolicach obiektu przy ul. Przybyszewskiego, gdzie studenci spędzają większość czasu (niemożność zjedzenia ciepłego posiłku),
 - ♦ brak parkingów o wystarczającej pojemności dla studentów i pracowników dydaktycznych w okolicach budynku przy ul. Przybyszewskiego i budynku na Tamce
- ♦ brak kontaktów pomiędzy pracownikami wydziału ze względu na odległość dzielącą oba budynki (frekwencja na seminariach, obronach rozpraw doktorskich, trudność w podejmowaniu wspólnych inicjatyw),
- ♦ konieczność dublowania aparatury naukowej, w tym także dublowanie zaplecza naukowego (utyliczacja odpadów, sterylizacja mediów hodowlanych, produkcja wody destylowanej i pożywek),
- ♦ potrzeba zwiększenia administracji ze względu na rosnącą liczbę grantów oraz zwiększającą się biurokracją, szczególnie w grantach z UE. Roczny przyrost dokumentów wynosi około 20-30 proc.

XVIII NOWY BUDYNEK WYDZIAŁU BIOTECHNOLOGII

♦ Lokalizacja nowego budynku Wydziału Biotechnologii

♦ Projekt nowego budynku Wydziału

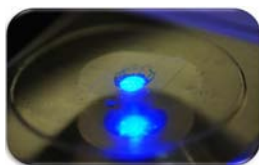
♦ Budowa kompleksu edukacyjno-badawczego wydziału Biotechnologii

Część dydaktyczna

- ♦ 3 sale audytorcyjne z możliwością połączenia, 74 miejsca każda, łącznie 216 miejsc
 - ♦ 4 sale seminaryjne – 3 sale po 36 miejsc i 1 sala z 25 miejscami, łącznie 133 miejsc
 - ♦ laboratoria biochemiczne (sale ćwiczeń dla biochemii, biofizyki i mikrobiologii), łącznie 200 stanowisk do pracy dydaktyczno-laboratoryjnej
 - ♦ 2 sale komputerowe (25 i 20 stanowisk)
 - ♦ biblioteka
- Powierzchnia całkowita – 11 526 m²**
- ♦ piwnica – 2114 m² (garaż – 44 miejsca parkingowe, warsztat, magazyn, pożywkarnia, sterylizatornia, dejonizatornia, pomieszczenia techniczne)
 - ♦ przyziemie – 1953 m² (portiernia z monitoringiem, dziekanat, 2 sale konferencyjne i 4 seminaryjne, 2 pokoje gościnne, 2 pracownie komputerowe, biblioteka, serwerownia)
 - ♦ wysoki parter – 2762 m² (3 sale wykładowe, sale ćwiczeń, zaplecze dydaktyczne, dodatkowe miejsce na 2 zespoły naukowe, laboratoria dla Wydziału Chemii)
 - ♦ pierwsze piętro – 2414 m² (pomieszczenia dla zespołów naukowych Wydziału Biotechnologii oraz dla Wydziału Chemii – w łączniku)

- ♦ drugie piętro – 2072 m² (pomieszczenia dla zespołów naukowych)
- ♦ nadbudówka – ok. 100 m² (szklarnia, istnieje możliwość rozbudowy do powierzchni ok. 700 m² z przeznaczeniem na dodatkowe pracownie).

Prof. dr hab. Jacek Otlewski
dziedkan
Wydziału Biotechnologii

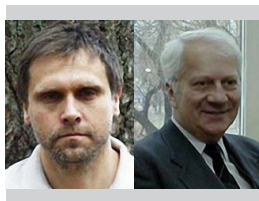
Wydział Biotechnologii..... ➔ 1

Wydział Biotechnologii Uniwersytetu Wrocławskiego jest ulokowany w dwóch obiektach: przy ul. Przybyszewskiego 63/77 i na wyspie Tamce. Dziekanat wydziału mieści się w budynku przy ul. Kuźnicznej 35.

90. urodziny profesor Marii Wrońskiej..... ➔ 7

Swoje 90. urodziny obchodzi prof. dr hab. Maria Wrońska, pamiętana i serdecznie wspominana przez kilka pokoleń absolwentów chemii, biologii i geologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Laury PTM dla naszych uczonych..... ➔ 8

W tym roku PTM główną nagrodą naukową im. Stefana Banacha uhonorowało prof. Tadeusza Januszkiewicza, a prof. Roman Duda został laureatem nagrody im. Samuela Dicksteina.

Publikacja z UWr w „Nature” ➔ 14

W najnowszym numerze (17 września br.) prestiżowego czasopisma naukowego „Nature” ukazała się praca naukowa opisująca działanie nowo poznanego systemu potranslacyjnego kierowania białek błonowych do błon retikulum endoplazmatycznego, której autorkami są dr Agnieszka Mateja i doktorantka Anna Szlachcic.

Wyjątkowy koncert..... ➔ 17

„Stworzenie Świata” Josepha Haydna wykonały 1 września w Kościele Uniwersyteckim Chór Uniwersytetu Wrocławskiego „Gaudium” i Orkiestra Uniwersytetu w Halle-Wittenberg. Solistami byli Aleksandra Buczek – sopran, Przemysław Borysa – tenor, Bogdana Makala – bas. Całością dyrygował Alan Urbanek.

1939 – Hitler, Stalin i Europa Wschodnia..... ➔ 20

Głównym punktem Międzynarodowego Sympozjum Naukowego „1939 – Hitler, Stalin i Europa Wschodnia” był wykład prof. Vairy Vike-Freibergi pt. „Pakt Hitler–Stalin i Europa – perspektywa bałtycka”. Odniosła się ona nie tylko do roli Niemiec i Rosji w wydarzeniach 1939 roku, lecz także Francji i Wielkiej Brytanii.

PRZEGLĄD UNIWERSYTECKI

Pismo informacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego
Wrzesień 2009, nr 9 (160), rok wydania XV
ISSN 1425-798X

Wydawca: Uniwersytet Wrocławski, pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław

Redaktor: Kazimiera Dąbrowska, e-mail: kada@adm.uni.wroc.pl

Adres Redakcji: pl. Uniwersytecki 1 (pok. 134), 50-137 Wrocław, tel. (071) 375-20-77, tel. kom. 0-601 739 097, fax (071) 372-40-30

PU w internecie: <http://www.pu.uni.wroc.pl>

Przygotowanie do druku i druk: Drukarnia ARGi

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i opracowywania artykułów. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych listów i opinii.

W NUMERZE

PREZENTACJE. WYDZIAŁ BIOTECHNOLOGII	1
90. URODZINY PROFESOR MARII WRÓŃSKIEJ	7
LAURY I SUKCESY	8
♦ Laury PTM dla naszych uczonych	
♦ Prof. A. Kubicz i prof. K. A. Wilk uhonorowane	
♦ Prof. K. Complak w Akademickim Bractwie w Toledo	
♦ WPAE UWr wśród najlepszych w Polsce	
♦ Sukcesy naszych prawników	
♦ Nasz człowiek w Redmond	
♦ Studia Philosophica Wratislaviensia na szóstkę	
♦ Pierwsza umowa o wymianie z Cambridge	
♦ Nasza informatyka „zamówiona” przez ministerstwo	
♦ Są pieniądze na budowę siedziby dla biotechnologów	
♦ Publikacja z UWr w „Nature”	
KOLEJNE CERTYFIKATY NIEMIECKO-POLSKIEJ SZKOŁY PRAWA W BERLINIE	15
DNI UNIWERSYTETU W KGHM POLSKA MIEDŹ	16
WYJĄTKOWY KONCERT	17
KONFERENCJE NAUKOWE	18
INDIE WE WROCŁAWIU	21
NOWI STUDENCI W UWR	22
WIEŚCI ZE SPITSBERGENU	23
GREMIA	25
♦ Z obrad Senatu UWr	
♦ Rektorzy o sprawach środowiska akademickiego	
SPORT AKADEMICKI	27
NOWOŚCI WYDAWNICTWA UWR	29
ODESZLI NA ZAWSZE	30
UCHWAŁY RAD WYDZIAŁÓW	32

I str. okładki

- Badania naukowe biotechnologów

II str. okładki

- Władze wydziału:
prof. Jacek Otlewski – dziekan
prof. Wiesław Wątopek – prodziekan ds. nauki i nauczania
prof. Andrzej Szczepaniak – prodziekan ds. ogólnych

- Budynek wydziału:
budynek przy ul. Przybyszewskiego 63/77
budynek na Tamce 2

III str. okładki

- Kwartalnik wydający artykuły naukowe w języku angielskim
- Aparat do pomiaru oddziaływań makromolekularnych w czasie rzeczywistym Biacore 3000
- Spektrometry mas Applied Biosystems typu ABI 4800 MALDI TOF/TOF i API 2000 LC MS/MS

IV str. okładki

- Spektropolarometr CD Jasco J715 z zestawem do pomiaru metodą zatrzymanego przepływu (Biologic)
- Mikroskop konfokalny Zeiss LSM 510 Meta z zestawem laserów, system FCS i FLIM firmy PicoQuant. Fluorescencyjny mikroskop konfokalny Flow View 500
- Aparat do pomiaru rozkładu wielkości cząstek i potencjału Zeta metodą PCS i mikroelektroforezy ZetaSizer Nano ZS (Malvern).
- Projekt nowego budynku Wydziału Biotechnologii

fot. archiwum wydziału

90. urodziny profesor Marii Wrońskiej

Na tych łamach składaliśmy już życzenia srebrnym jubilatam, złotym, nawet platynowym, a teraz nadarzyła się okazja, by pogratulować wyjątkowej Jubilatce, chyba – trzymając się tej serii szlachetnych kruszców – tytanowej. Otóż swoje 90. urodziny obchodzi prof. dr hab. Maria Wrońska, pamiętana i serdecznie wspominana przez kilka pokoleń absolwentów chemii, biologii i geologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Jubilatka urodziła się 12 lipca 1919 r. w Krakowie. Szkołę średnią ukończyła we Lwowie, tam również w latach 1939–1944 studiowała chemię na Wydziale Chemicznym Politechniki Lwowskiej, a w roku akademickim 1944/1945 pracowała jako asystent w Katedrze Chemii Nieorganicznej. W listopadzie 1945 r. prof. Maria Wrońska przybyła wraz z grupą lwowskich naukowców do Wrocławia i po nostryfikacji dyplomu na Politechnice Śląskiej w Gliwicach i uzyskaniu tytułu magistra inżyniera podjęła pracę jako starszy asystent w Katedrze Chemii Ogólnej Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu. Po rozdzieleniu uczelni w 1952 r. została pracownikiem naukowo-dydaktycznym Katedry Chemii Nieorganicznej, a od 1970 r. – Instytutu Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego, z którym związała się do 1989 r. aż do przejścia na emeryturę. W 1958 r. obroniła pracę doktorską pt. „Jony wodorowe jako reduktory oksyanionów pierwiastków przejściowych” i wyjechała na staż naukowy na Węgry na uniwersytety w Szegedzie i Budapeszcie. W 1959 r. była na stażu naukowym w Instytucie Chemii Fizycznej Uniwersytetu w Oksfordzie, gdzie pracowała pod kierunkiem światowej sławy fizykochemików, m.in. prof. Hinshelwooda – laureata Nagrody Nobla za prace dotyczące katalizy w reakcjach rodnikowych w 1956 r. – i prof. Bowna. Kolejne staże naukowe odbyła na uniwersytetach w Rzymie i Pizie. W 1962 r. obroniła pracę habilitacyjną pt. „Kinetyka dezoksydacji i oddziaływanie międzyjonowe w roztworach oksyanionów” i uzyskała stopień docenta. W 1972 r. została mianowana na stanowisko profesora nadzwyczajnego, a w 1979 r. – profesora zwyczajnego. Kierowała Zespołem Kinetyki Chemicznej oraz Zakładem Chemii dla Przyrodników. Prof. Maria Wrońska jest wybitnym specjalistą w dziedzinie kinetyki chemicznej. Z Jej inicjatywy w zespole badawczym skonstruowano w 1972 r., unikatową jak na polskie warunki, aparaturę do badań reak-

cji szybkich metodą zatrzymanego przepływu (*stopped-flow*), dzięki której – jako pierwsza w Polsce – zapoczątkowała badania kinetyki reakcji szybkich w roztworach. Przez wiele lat była to jedyna w Polsce aparatura umożliwiająca prowadzenie tego rodzaju badań. Wyniki swoich badań dotyczących reakcji przeniesienia elektronu w roztworach, kinetyki reakcji szybkich oraz badań efektów solnych, jonowych i katalitycznych przedstawiła w ponad 100 publikacjach. Była ponadto promotorem czterech prac doktorskich i około stu magisterskich. Równoległe z badaniami naukowymi prowadziła szeroko zakrojoną działalność dydaktyczną, wykładając chemię dla studentów Wydziału Nauk Przyrodniczych czy prowadząc wykłady specjalizacyjne dla studentów chemii i doktorantów. W latach 1976–1979 była przewodniczącą Okręgowej Olimpiady Chemicznej we Wrocławiu. W uznaniu zasług w dziedzinie dydaktyki otrzymała wiele wyróżnień, w tym Medal Komisji Edukacji Narodowej (1978 r.) i Złotą Odznakę ZNP (1977 r.), a także Złoty Medal Uniwersytetu Wrocławskiego (2008 r.). Za swoją działalność naukową prof. Maria Wrońska otrzymała nagrody ministra szkolnictwa wyższego I, II i III stopnia oraz nagrody rektorskie. Odznaczona została także Odznaką XV-lecia Wyzwolenia Dolnego Śląska (1960 r.) i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1970 r.). Jej pasje naukowe nie ograniczały się tylko do ulubionej dziedziny jaką jest chemia.

Wielokrotnie mogliśmy się przekonać, że skrupulatny i dociekliwy umysł Pani Profesor ogarnia również ogromną wiedzę humanistyczną, kształtującą jej postawę życiową i stosunek do ludzi, którzy Ją otaczają. Życzliwość, otwartość, pogoda ducha, odpowiedzialność i wyrozumiałość to cechy, które przez długie lata kształtowały atmosferę w najbliższym otoczeniu prof. Wrońskiej i poniekąd kształtują do dziś, gdyż pomimo upływu lat wciąż możemy liczyć na Jej cenne, zawsze do końca przemyślane wskazówki i rady.

Prof. Maria Wrońska jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego od 1945 r. W latach 1967–1969 pełniła funkcję wiceprezesa Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Jest członkiem Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego i Komisji Katalizy i Fizykochemii Powierzchni przy Oddziale PAN we Wrocławiu.

Z okazji jubileuszu życzymy Pani Profesor niezawodnego zdrowia, dalszej pogody ducha oraz zadowolenia i satysfakcji z dotychczasowych osiągnięć, a także – co oczywiste – świętowania wraz z nami kolejnych okrągłych rocznic.

Z okazji jubileuszu Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego przyznał Pani Profesor pamiątkowy medal Uniwersytetu Wrocławskiego. Medal z dyplomem wręczył prof. Adam Jezierski, który z tej okazji odwiedził Panią Profesor.

Maria Cyfert, Barbara Latko

fort. archiwum

Laury Polskiego Towarzystwa Matematycznego dla naszych uczonych

PTM obsypało nagrodami za osiągnięcia naukowe geometrów związanych z Uniwersytetem Wrocławskim, a prof. Roman Duda, były rektor naszej uczelni, został laureatem nagrody im. Samuela Dicksteina przyznawanej przez PTM za prace z historii matematyki, działalność dydaktyczną i popularyzatorską.

W tym roku PTM główną nagrodą naukową im. Stefana Banacha uhonorowało prof. Tadeusza Januszkiewicza, prowadzącego badania z geometrycznej teorii grup, działu matematyki na styku geometrii, topologii i algebry, rozwijanego intensywnie w ostatnim dwudziestolecu. Osiągnięcia prof. Januszkiewicza w tej dziedzinie są uznawane za spektakularne. Współpracuje on z najwybitniejszymi uczonymi, a jego prace publikują prestiżowe pisma. Właśnie został zaproszony do wygłoszenia wykładu plenarnego na Światowym Kongresie Matematycznym w 2010 roku w Hyderabadzie w Indiach, co dla każdego matematyka jest jednym z największych wyróżnień.

W Instytucie Matematycznym Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Januszkiewicz stworzył silną grupę naukową geometrów. Tylko w ostatnich pięciu latach opublikował m.in. cztery obszerne prace będące podsumowaniem kilkuletnich badań. Wspólnie ze swoim uczniem Jackiem Świątkowskim, dziś już profesorem, stworzył teorię krzywizny symplecticznej, a w jej obrębie opracował nowe techniki konstrukcyjne. Wiele uzyskanych przez niego ostatnio wyników stanowi odpowiedź na pytania otwarte postawione przez matematyków zajmujących się geometryczną teorią grup.

Tadeusz Januszkiewicz jest wrocławianinem, na naszej uczelni ukończył studia (1978), uzyskał doktorat (1984) i habilitację (1992). Tytuł profesora otrzymał

w 2003 roku. Od pięciu lat pracuje w Uniwersytecie Stanowym Ohio w Columbus, ale co roku spędza kilka miesięcy we Wrocławiu, inspiruje kolegów i opiekuje się doktorantami. Jest też blisko związany z Instytutem Matematycznym PAN.

Podczas III Forum Matematyków Polskich w Krakowie profesor Januszkiewicz odebrał nagrodę nie tylko w swoim imieniu, lecz także w imieniu swojego ucznia dr. Tomasza Elsnera, wyróżnionego przez PTM i firmę Ericpol Telecom za najlepszy matematyczny doktorat obroniony w latach 2006–2008 w Polsce, na Białorusi, Litwie lub Ukrainie. Pierwsza z trzech części rozprawy Elsnera pt. „Teoria powierzchni minimalnych w przestrzeniach systolicznych” została opublikowana w „Geometry and Topology”, najlepszym piśmie z tej dziedziny. Laureat nie mógł osobiście odebrać nagrody, gdyż jest na dwuletnim stażu podoktoranckim na Uniwersytecie Stanowym Ohio.

Tomasz Elsner jest nie tylko świetnie zapowiadającym się matematykiem, lecz także ma talent i zapał dydaktyczny. Przez kilka lat prowadził kółko matematyczne i lekcje dla uczniów z klasy „uniwersyteckiej” w XIV LO.

Nagrodę dla młodych matematyków – do 28 roku życia – otrzymał dr Piotr Przytycki. Choć to warszawiak i absolwent Uniwersytetu Warszawskiego, doktorat zrobił pod kierunkiem prof. Jacka Świątkowskiego. Pracuje w Instytucie Matematycznym PAN, ale aktywnie uczestniczy w seminariach naszych geometrów i jest członkiem zespołu realizującego grant badawczy przyznany Uniwersytetowi Wrocławskiemu.

Na nagrodę Dicksteina – ocenia prof. Jan Waszkiewicz – prof. Roman Duda zasłużył w każdej z dziedzin, w której jest przyznawana. Mógłby ją dostać i za prace z historii matematyki, i za popularyzację, i za działalność dydaktyczną. Przypomnijmy też, że to

Prof. Tadeusz Januszkiewicz i prof. Roman Duda

właśnie prof. Duda był przed 30 laty inicjatorem ustanowienia tej nagrody.

Prace profesora Dudy z historii matematyki są cenione także poza środowiskiem matematycznym. Wyrazem uznania dla tej części jego dorobku było powierzenie mu funkcji wiceprzewodniczącego Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN. Niedawno ukazała się jego książka „Lwowska szkoła matematyczna”, opisująca środowisko lwowskich matematyków, przedstawiająca sylwetki uczonych i ich osiągnięcia.

Roman Duda ukończył studia na Uniwersytecie Wrocławskim w 1956 roku. Doktorat (1961) i habilitację (1968) uzyskał w Instytucie Matematycznym PAN. Tytuł profesora otrzymał w 1976 roku. W 1981 roku wrócił na Uniwersytet Wrocławski. W latach 1995–1999 pełnił funkcję rektora naszej uczelni. Przez ponad 10 lat był redaktorem naczelnym „Wiadomości Matematycznych”, był pomysłodawcą serii „Dydaktyka Matematyki” (obecnie „Didactica mathematicae”) i jest członkiem jej komitetu redakcyjnego do dziś. Znany jest też ze swojej działalności publicznej: w latach 80. przewodniczył Arcybiskupiemu Komitetowi Charytatywnemu, był senatorem I kadencji oraz wiceministrem edukacji (1991–1993).

Małgorzata Porada-Labuda

Rektor i Senat
Uniwersytetu Wrocławskiego
serdecznie zapraszają na

inaugurację
roku akademickiego 2009/2010

która odbędzie się
30 września 2009 r. o godz. 10.00
w Auli Leopoldyńskiej
Uniwersytetu Wrocławskiego
(pl. Uniwersytecki 1, gmach główny)

Program uroczystości

- ♦ Przemówienie inauguracyjne JM Rektora prof. Marka Bojarskiego
- ♦ Wręczenie nagród ministra nauki i szkolnictwa wyższego
- ♦ Wręczenie Złotego Medalu Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Romualdowi Gelle-sowi, prof. Petrowi Heinzlowi i prof. Kennethowi J.H. Phillipsowi
- ♦ Immatrykulacja studentów I roku
- ♦ Wystąpienie przedstawiciela studentów
- ♦ Wykład inauguracyjny prof. Wojciecha

Dziembowskiego pt. „Współczesne badania Słońca i innych gwiazd”
Uroczystość uświetni występ Chóru Uniwersytetu Wrocławskiego „Gaudium” pod dyr. Alana Urbanka

Msza święta z okazji inauguracji roku akademickiego 2009/2010 Uniwersytetu Wrocławskiego odprawiona zostanie 30 września (środa) o godz. 8.30 w Kościele Uniwersyteckim.

Profesor Aleksandra Kubicz i profesor Kazimiera A. Wilk uhonorowane

24 czerwca w czasie uroczystej sesji Rady Miejskiej prof. Aleksandra Kubicz i prof. Kazimiera A. Wilk zostały uhonorowane Nagrodą Prezydenta Wrocławia, przyznaną jako dowód uznania za stworzenie i rozwój Dolnośląskiego Festiwalu Nauki.

Prof. Aleksandra Kubicz jest założycielką Dolnośląskiego Festiwalu Nauki i była jego koordynatorem w latach 1998–2001, a prof. Kazimiera Wilk koordynowała DFN w latach 2003–2007. Obecnie obie panie zasiadają w Radzie Programowej DFN. Wyróżnienie Nagrodą Prezydenta Wrocławia jest radością dla całego środowiska akademickiego, a w szczególności dla organizatorów i sympatyków Dolnośląskiego Festiwalu Nauki. Festiwal zawdzięcza bardzo wiele obydwóm laureatkom nagrody. Bez ich wieloletniej pracy, bez uporu w realizowaniu zamierzonych celów, bez optymizmu i pogody ducha nie byłby możliwy.

(dfn)

Nagrodę odbiera prof. Aleksandra Kubicz, obok prof. Kazimiera A. Wilk

Profesor Krystian Complak członkiem Akademickiego Bractwa w Toledo

Prof. Krystian Complak został przyjęty 13 czerwca – z inicjatywy dziekana i prodziekana Wydziału Prawa Uniwersytetu Castilla-La Mancha w Toledo (Hiszpania) – do Międzynarodowego Bractwa Badaczy pod wezwaniem Chrystusa z Gaju Oliwnego (Cofradía Internacional de Investigadores „Santo Cristo de la Oliva”).

Istniejące od 1984 r. stowarzyszenie stawia sobie za cel „krzewienie działalności naukowej i oświatowej oraz uzyskanie rezultatów w badaniu i poznaniu wiedzy będących przykładem więzi między wszystkimi ludźmi dobrej woli, poszukujących prawdy w Bogu”.

Honorową przełożoną bractwa jest królowa Hiszpanii Zofia, jego członkini od 19 maja 1989 r. Bractwo jest stowarzyszeniem katolickim o ekumenicznym powołaniu. Otwarte jest ono dla badaczy wierzą-

cych w jednego Boga osobowego. Oprócz chrześcijan członkami stowarzyszenia są wyznawcy dwóch wielkich religii monoteistycznych świata, islamskiej i żydowskiej. Obecnie do bractwa należy blisko pięćset żyjących członków z 23 krajów, w tym z tak odległych, jak Japonia czy Kanada. Najwięcej członków pochodzi z Hiszpanii, a najmniej z Polski – jedynie prof. Complak. Stowarzyszenie publikuje okresowo interdyscyplinarne czasopismo „Beresit” oraz tzw. roczniki. Może ono wydawać również – za aprobatą władz bractwa – prace członków zasługujące ze względu na swoją treść na sfinansowanie.

Bractwo nie stawia sobie za cel działalności zarobkowej. Ma ono przede wszystkim charakter naukowo-oświatowy. Wyraża się to w szczególności w organizowaniu sympozjów, kongresów, konferencji naukowych, zebrań roboczych. Zarząd bractwa składa się z dwóch przełożonych odpowiedzialnych za gospodarowanie jego majątkiem oraz z sześciu członków; są to: sekretarz, skarbnik, archiwista, klucznik, majordomus i szef ceremonii. Należy do niego także kapelan. Siedziba cywilna oraz majątkowa bractwa mieści się w Toledo w jednej z jednostek organizacyjnych Rady Miejskiej na Placu Konsystorskim, podczas gdy jego siedzibą kanoniczną jest kościół św. Sebastiana w tym mieście. Ferdynand de Arriaga y Gómez – tzw. drugi przełożony bractwa – jest jednym z najwybitniejszych hiszpańskich specjalistów w dziedzinie sztucznej inteligencji. Bractwo skupia trzy rodzaje członków. Zwykłymi członkami mogą być osoby pracownicy naukowo-badawczy, czynie poświęcające się upowszechnianiu i popularyzowaniu wiedzy oraz osoby, które ze względu na swoje wykształcenie, uzyskane stanowiska i wykonywaną pracę dowiedli swych zasług i spełnienia wymogów dla powołania w skład bractwa, dlatego wśród jego członków, oprócz klasycznych profesorów uniwersyteckich, można spotkać – choć w mniejszości – wybitnych pedagogów (nauczycieli), biznesmenów czy działaczy społecznych. Członkiem stowarzyszonego mogą zostać osoby spełniające te wymogi, ale nie będące katolikami, pod warunkiem udziału w aktach kultu katolickiego z poszanowaniem dla niego w duchu ekumenizmu i obowiązujących norm liturgicznych. Tytuł tzw. braci honorowych otrzymują natomiast osoby szczególnie zasłużone swoją działalnością lub wsparciem ekonomicznym dla stowarzyszenia.

Przyjęcie w poczet bractwa prof. Krystiana Complaka nastąpiło w pięknej scenarii kościoła pod wezwaniem św. Jana od Króli. Jest to świątynia zwracająca uwagę zawieszonymi na jej głównej fasadzie licznymi kajdanami. Są one pamiątką po

wygranej bitwie z Maurami, kiedy to wyzwoleni z niewoli chrześcijanie uczcili w ten sposób uwolnienie. Ceremonii przyjęcia prof. Complaka do bractwa przewodniczył – w obecności władz miejskich Toledo oraz ogólnokrajowych – prymas Hiszpanii Antonio Canizares Llovera. Udział arcybiskupa Canizaresa Llovera był jego ostatnim aktem w tym charakterze ze względu na powołanie go na przewodniczącego Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów w Watykanie.

8 listopada tego roku nastąpi tzw. świąteczne przyjęcie prof. Krystiana Complaka do bractwa. Odbędzie się ono w Ratuszu Toledo w obecności jego burmistrza, cywilnego patrona stowarzyszenia, i innych władz publicznych.

21 nowych członków z różnych dziedzin wiedzy i praktyki, m.in. prawa, medycyny, psychologii, biologii, nauk ścisłych, ubranych było w ciemny powłóczysty strój z aksamitu z białą krezą, w magisterski lub doktorski biret z frędzlami albo pomponem w kolorze odpowiadającym danej gałęzi nauki, np. czerwony – prawo, żółty – medycyna, oraz ze zwieszonym na szkarłatno-złocistym sznurku medalem, na którym widnieją symbole miasta Toledo, jego uniwersytetu oraz dziedziny badań przyjmowanego. Podczas procesji nowi członkowie bractwa kroczyli na jego czele. Obok prof. Krystiana Complaka w drugim rzędzie szedł nowo przyjęty do bractwa były zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich Meksyku, przed nimi cztery panie, a wśród nich członkini Senatu Hiszpanii.

Uroczystość przyjęcia do bractwa prof. Complaka odbyła się w przeddzień Bożego Ciała, przed niedzielną drugą procesją na cześć *Corpus Cristi*. Jest to trochę niezrozumiałe dla nas, ponieważ procesja *Corpus Cristi* odbywa się zarówno w Polsce, jak i w innych krajach w czwartek. W Toledo natomiast odbywają się dwie procesje Bożego Ciała – jedna w czwartek, a druga w niedzielę. Takie dublowanie powstało kilka lat temu, gdy doszło do dostosowania kalendarza świąt kościelnych do dni tygodnia w Hiszpanii. W tym iberyjskim kraju czwartek Bożego Ciała przestał być wolnym dniem od pracy. Władze kościelne przeniosły go więc na najbliższą niedzielę – z wyjątkiem Toledo, gdzie władze kościelne, uwzględniając zakorzenioną tradycję oraz wagę tej procesji

fol. Andrzej Czajowski

dla Hiszpanów, zezwoliły na jej odbywanie drugi raz w dniu dostępnym dla wielu. Tak postąpiono po raz pierwszy w 1991 r. W tym roku Uniwersytet Kastylii La Mancyii włączył się ponownie oficjalnie do procesji. Obchody Bożego Ciała istniały w Toledo od pierwszych lat XV w., gdy wierni zaczęli wychodzić z procesją na ulice. Pierwsza procesja odbyła się prawdopodobnie w 1333 r., chociaż tradycja wskazuje na 1280 r. Niemiecki złotnik Henryk z Arfe koło Kolonii, ukończył 23 kwietnia 1524 r. wykonanie zamówionej olbrzymiej srebrnej monstrancji, która ważyła 183 kg. Od 1594 r. zaczęto ją pozłacać, dodając 18 kg tego kruszcu. Ten najbardziej cenny klejnot Hiszpanii waży blisko pół tony, ma 2,5 m wysokości i składa się z 5600 części oraz 260 statulek. Od 1969 r. istnieje fundacja miejska (LaJuntaProCorpus) mająca na celu krzewienie obchodów Bożego Ciała. Począwszy od wizyty Jana Pawła II w Hiszpanii, ministrant niosący pastorał arcybiskupi okrywa swe ramiona sukniem z czerwonego jedwabiu z wyhaftowanym pośrodku czerwono-zielonym krzyżem Konstantyna.

Tolekańskie *Corpus Cristi* jest uporządkowanym przemarszem, w którym biorą udział określone bractwa, cechy oraz zakony. Ta niezwykła procesja odbywa się w zapachu tymianku i rozmarynu, którego gałązki przed procesją są rozrzucone na ulicach 3-kilometrowej trasy. O ósmej rano procesję zapowiadają wystrzały armatnie, a godzinę później – przemarsz grupy dudziarzy. Procesja rozpoczyna się o godz. 11 z chwilą wyjścia z katedry – po mszy – uroczystego orszaku. Kończy się w katedrze po dwuipółgodzinnym przemarszu specjalnie przyozdobionymi ulicami centrum Toledo.

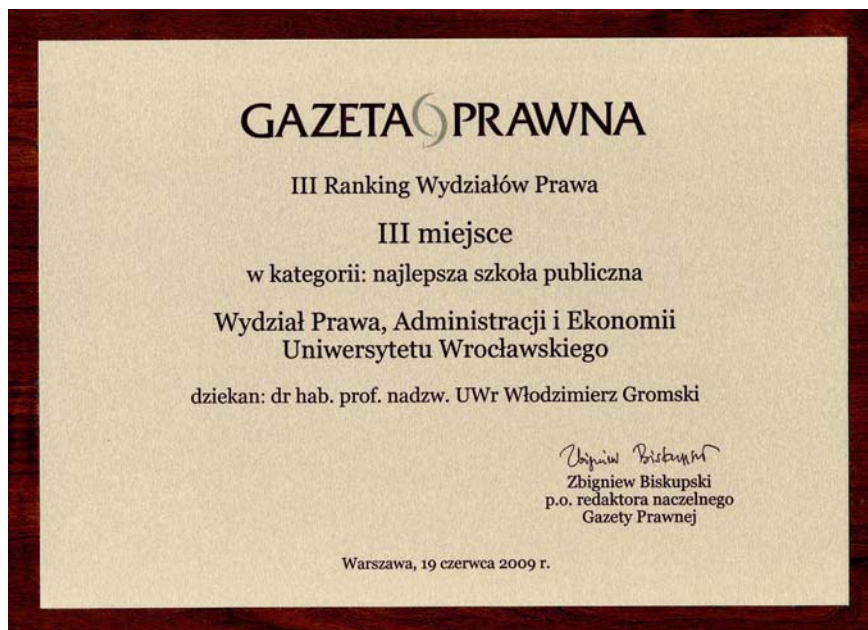
(ckr)

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii UW wśród najlepszych w Polsce

Już po raz trzeci „Gazeta Prawna” przeprowadziła ranking Wydziałów Prawa wśród uczelni publicznych w Polsce. W Warszawie nagrodę odebrał prof. Włodzimierz Gromski, dziekan Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Także i w tym roku nasz Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii znalazł się w czołówce, zajmując w tegorocznej edycji rankingu III miejsce. Wydział udowodnił, że jest zaliczany do ścisłego grona uczelni kształcących najlepszych studentów w naszym kraju. Laureatem trzech edycji konkursu jest Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. W ubiegłym roku Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii UW został sklasyfikowany na drugim miejscu.

(rc)

Sukcesy naszych prawników

Nagrody za prace habilitacyjne i doktorskie odebrali prawnicy z Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii.

W XLIV ogólnopolskim konkursie „Państwa i Prawa” na najlepsze prace habilitacyjne i doktorskie z dziedziny nauk prawnych przyznano dwa wyróżnienia pracownikom naukowym Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Sąd Konkursowy miesięcznika Komitetu Nauk Prawnych PAN wyróżnił rozprawę habilitacyjną dr. hab. Marka Szydło pt. „Swobody rynku wewnętrznego a reguły konkurencji. Między konwergencją a dywergencją” oraz rozprawę doktorską dr.

Bartłomieja Krzana pt. „Kompetencje Rady Bezpieczeństwa ONZ w międzynarodowym sądownictwie karnym”. Uroczystość wręczenia nagród laureatom konkursu odbyła się 18 czerwca 2009 r. w Pałacu Staszyca w Warszawie.

W VIII edycji konkursu na najlepsze prace doktorskie, magisterskie, licencjackie i podyplomowe z dziedziny ubezpieczeń gospodarczych i społecznych członkowie zespołu konkursowego, który tworzyli: Rzecznik Ubezpieczonych, Fundacja Edukacji Ubezpieczeniowej oraz Redakcja „Gazety Ubezpieczeniowej”, przyznali II nagrodę pracy doktorskiej mgr. Sebastiana Jakubowskiego pt. „Prawno-ekonomiczne

aspekty gromadzenia i lokowania środków przez otwarty fundusz emerytalny”, napisanej pod kierunkiem prof. Urszuli Kaliny-Prasznickiej.

W VI konkursie „Samorządu Terytorialnego” organizowanego przez Redakcję Czasopism Samorządowych Wolters Kluwer Polska na najlepsze prace doktorskie, magisterskie i licencjackie dotyczące samorządu terytorialnego Renata Kusiak-Winter otrzymała II nagrodę w kategorii prac doktorskich za rozprawę pt. „Współpraca transgraniczna gmin Polski i Niemiec – studium administracyjnoprawne”.

(rc)

Nasz człowiek w Redmond

Od 10 lipca w głównej siedzibie Microsoft w Redmond pracuje Władysław Kwaśnicki, student Uniwersytetu Wrocławskiego. Jest jednym z ośmiu Polaków, których informatyczny koncern przyjął w tym roku na 12-tygodniowy letni staż.

Władek trafił do SQL Performance Team – zespołu zajmującego się optymalizacją systemu baz danych używających języka SQL. – Tłumacząc na ludzki język, dostaję fragment „silnika” bazy danych i mam zwiększyć jego możliwości. Nie mogę powiedzieć dokładnie, co robię, ale jedno jest pewne: nie

jest to projekt na niby, a jego rezultaty być może ucieszą wiele osób – zaznacza.

Nie jest pierwszym studentem z Instytutu Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego, który zakwalifikował się na letnią praktykę w Redmond. W 2003 roku do głównej siedziby Microsoftu pojechał Paweł Olszta,

w 2005 – Jakub Łopuszański, a w 2006 – Tomasz Wawrzyniak. Doktorant Michał Moskał był zaś w 2006 roku pierwszym stażystą z Polski w dziale badawczym koncernu. Zakwalifikować się na praktykę w Redmond nie jest łatwo. Najlepszym stażystom Microsoft proponuje stałą pracę po ukończeniu studiów. Nawet jeśli ktoś nie planuje dalszej kariery w Ameryce, to taki staż jest dobrze widziany przez wielu pracodawców. W tym roku z regionu Europa–Bliski Wschód–Afryka na letnią praktykę do Redmond pojechało 34 studentów, w tym ośmiu Polaków.

- Z Polski o staż ubiegało się 81 studentów – wyjaśnia Justyna Muranowicz z warszawskiego oddziału Microsoftu. – Konkurs jest kilkietapowy. Nie można do niego zgłosić się samemu. Kandydatów rekomendują dziekani najlepszych wydziałów informatycznych i opiekunowie studenckich kół naukowych.

Władek ocenia, że zadania, z którymi musiał się uporać podczas rekrutacji, nie były bardzo trudne, ale czasem zaskakujące.

Jednym z etapów kwalifikacyjnych była 45-minutowa rozmowa przez Skype'a: - Część pytań sprawdzała podstawową znajomość C++, bo we wcześniej przesłanym formularzu zadeklarowałem, że znam ten język. Jedno pytanie było „na logikę”.

Miałem małe zaćmienie, ale udało mi się dojść do rozwiązania. Na koniec zaś dostałem problem „dziwny”: jak przetestować klawiaturę z joystickiem do gier mmorp [w tych grach nie używa się joysticka] – opowiada.

- Najbardziej denerwujące było to, że jakkolwiek głupotę by się nie palięto, oni zawsze mówili: „bardzo dobrze”, „znakomicie”, „ciekawy pomysł” – wspomina i radzi: - Nieważne, jak trudny jest problem, należy go spokojnie, metodycznie analizować i szukać rozwiązania. To rozwiązanie nie musi być idealne, ważne, by problem nas nie onieśmielił.

Microsoft ponosi wszystkie koszty związane z wyjazdem. Opłaca wizy i podróż, pokrywa koszty pobytu. Stażyści dostają też wynagrodzenie.

- Naprawdę o nas dbają. Co kilka dni proponują nam a to wycieczkę w góry, a to specjalny pokaz Harry'ego Pottera, partię minigolfa czy spotkanie z kimś mądrym. Niestety na większość tych atrakcji nie mam czasu, bo siedzę po 12 godzin w pracy. Nie wszyscy tak pracują. Ja muszę nauczyć się wielu nowych rzeczy, aby dobrze wykonać mój projekt – opowiada Władek.

Przez pierwszy tydzień pobytu poznawał swój zespół i projekt. Na koniec drugiego musiał przygotować harmonogram swojej

pracy. - Plan nie jest sztywny, można do niego wprowadzać zmiany. Chodzi o to, żeby było jasne, czego się podjąłem i do kiedy. Mam mentora, który bardzo mi pomaga – mówi.

Władek Kwaśnicki jest absolwentem II LO w Opolu, a na Uniwersytecie Wrocławskim zaliczył właśnie IV rok studiów. Na koncie ma kilka sukcesów w konkursach programistycznych, m.in. 3. i 5. miejsce w Akademickich Mistrzostwach Polski w Programowaniu Zespołowym, był też dwukrotnie finalistą Potyczek Algorytmicznych. Chętnie pracuje z młodzieżą. W tym roku prowadził zajęcia dla olimpijczyków w XIV LO we Wrocławiu, był współorganizatorem obozów informatycznych dla licealistów. Lubi czytać książki ze świata Gwiezdzianych Wojen i jest fanem FC Barcelony. Czy chciałby po studiach pracować w Redmond?

- Jeszcze nie wiem. Najpierw muszę się obronić. Po magisterium to raczej praca w dobrej firmie, niekoniecznie w Microsoftzie, niż doktorat. Nie, żebym nie chciał go robić, ale nie wiem, czy jestem dość dobry do pracy naukowej i czy się do tego nadaję, bo trzeba lubić taki styl życia – mówi.

Małgorzata Porada-Labuda

Program Interdyscyplinarnego Seminarium Studium Generale na Uniwersytecie Wrocławskim, październik–listopad 2009 r.

wtorki w godzinach 17.15–19.15,
sala im. J. Czekanowskiego
Katedra Antropologii Uniwersytetu Wrocławskiego, ul. Kuźnicza 35
<http://www.studiumgenerale.uni.wroc.pl>
e-mail: studium.generale@uni.wroc.pl

13 października 2009 r.

prof. dr hab. Zofia Urbanyi-Krasnodębska
NORWID I CHOPIN; PIĘKNA ASYMETRIA PRZYJAŹNI

1. „Bliskim znajdziesz mnie i wiernym” (III-X 1849)
2. Norwid – bezpośredni spadkobierca i świadek idei Chopinowskiej (1849-1850)
3. „Fortepian Chopina” i fenomen słuchu metafizycznego Norwida (1866)

prof. dr hab. Krystian Kielb – JM Rektor Akademii Muzycznej – wprowadzenie do dyskusji

20 października 2009 r.

Alfred Meškank
ODBUDOWA SZKOLNICTWA NA ŁUŻY-
CACH PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ ZE SZCZĘ-

GÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM POMOCY ZE
STRONY POLSKI I INNYCH KRAJÓW SŁO-
WIAŃSKICH

1. Stan przedwojenny
2. Pomoc
3. Stan obecny

prof. dr hab. Piotr Biler – wprowadzenie do dyskusji

27 października 2009 r.

prof. dr hab. Wojciech Wrzesiński, członek PAU
DETERMINACJA CZY KAPITULACJA. U PRO-
GU WOJNY 1939 ROKU

prof. dr hab. Teresa Kulak – wprowadzenie do dyskusji

10 listopada 2009 r.

prof. dr hab. Michał Sachanbiński
BARWY KAMIENI SZLACHETNYCH

1. Od Newtona do Fersmana, teorie barw
2. Podstawy fizyczne barwy minerałów
3. Feeria barw kamieni szlachetnych

prof. dr hab. Adam Jezierski – wprowadzenie do dyskusji

17 listopada 2009 r.

prof. dr hab. Janusz Degler
WITKACY - WYCHOWAWCA NARODU

1. Pokolenie 1885
2. Ojciec i syn
3. Freud a sprawa polska
4. Pośmiertne życie Witkacego

prof. dr hab. Jacek Łukasiewicz – wprowadzenie do dyskusji

24 listopada 2009 r.

prof. dr hab. Henryk Hawrylak
prof. dr hab. Jan Kmita
prof. dr hab. Zdzisław Samsonowicz
prof. dr hab. Andrzej Wiszniewski

WSPOMNIENIE PIERWSZYCH, POWOJEN-
NYCH LAT NA POLITECHNICIE WROCŁAW-
SKIEJ

1. Z Krakowa do Wrocławia
2. Akademicka Straż Politechniki
3. Organizacja nauki i dydaktyki

prof. dr hab. Adam Jezierski

Studia Philosophica Wratislaviensia na szóstkę

Za publikację w piśmie „Studia Philosophica Wratislaviensia” – wydawanym przez Instytut Filozofii Uniwersytetu Wrocławskiego – autorzy otrzymywać będą 6 punktów. To maksymalna liczba, jaką ministerstwo przyznaje za prace ukazujące się w zagranicznych i polskich czasopismach spoza „Journal Citation Reports”.

„Studia Philosophica Wratislaviensia” zostały powołane przez radę Instytutu Filozofii Uniwersytetu Wrocławskiego trzy lata temu. Tytuł nawiązuje do pisma „Studia Philosophica” działającego w początkach powojennej Polski, w którym swoje prace publikowali między innymi Kazimierz Ajdukiewicz, Izidora Dąmbska, Roman Ingarden i Władysław Tatarkiewicz. Początkowo „Studia Philosophica Wratislaviensia” ukazywały się co pół roku, obecnie – raz na kwartał. Teksty są zamieszczane w jednym z czterech głównych działów: Artykuły, Przekłady, Recenzje, Polemiki

i interwencje. Łamy są otwarte zarówno dla prac poruszających zagadnienia klasyczne, jak i problemy, które dotychczas umykały uwadze filozofów. Od autorów wymaga się jednak dochowania zasad tradycyjnego sposobu uprawiania filozofii i respektowanie standardów naukowej ścisłości. Wszystkie materiały przed drukiem są kierowane do recenzentów.

Naczelnym pisma jest prof. Adam Chmielewski, sekretarzami doktorzy: Roman Konik, Damian Leszczyński i Artur Pacewicz. Zespół redakcyjny pracuje społecznie, a koszty druku ponosi Oficyna Wydawnicza Atut.

Ministerstwo umieściło „Studia Philosophica Wratislaviensia” na swojej liście czasopism punktowanych w lipcu. Punkty za publikację ułatwiają ocenę aktywności uczonych i służą do określenia kwoty ministerialnej dotacji przyznawanej jednostce naukowej, która ich zatrudnia.

(mpl)

Pierwsza umowa o wymianie z Cambridge

Wydział Fizyki i Astronomii podpisał – jako pierwszy na naszej uczelni – umowę dwustronną o wymianie z Uniwersytetem Cambridge. Z porozumienia skorzystają najlepsi studenci i doktoranci fizyki doświadczalnej oraz medycznej.

Studenci Wydziału Fizyki i Astronomii w ramach programu LLP Erasmus mogą w tej chwili wyjeżdżać na semestr lub dwa na ponad 30 uczelni w kilkunastu krajach europejskich, ale umowy z Cambridge należą do rzadkości. Na naszej uczelni porozumienie z tym należącym do światowej czołówki uniwersytetem zostało podpisane po raz pierwszy. Będzie obowiązywało do 2011 roku.

Do Cambridge będą mogli wyjeżdżać studenci na kierunku fizyka doświadczalna lub fizyka medyczna magistranci oraz dok-

toranci. Z Cambridge do nas będą przyjeżdżać doktoranci, a także uczeni, którzy będą mówić o badaniach prowadzonych aktualnie na Wydziale Materiałoznawstwa i Metalurgii Uniwersytetu Cambridge. Pierwszym gościem z Cambridge będzie prof. Bartłomiej Głowacki, z którego inicjatywy doszło do zawarcia umowy. Profesor Głowacki ukończył fizykę na naszym uniwersytecie w 1974 roku. Dziś pracuje w Cambridge, gdzie kieruje Applied Superconductivity and Cryoscience Group – zespołem zajmującym się zastosowaniami nadprzewodnictwa i niskich temperatur. Jest autorem ponad 200 publikacji (ponad 1600 cytowań) i 10 patentów. Do Wrocławia z wykładami przyjedzie jesienią. Będzie mówił o nadprzewodnictwie i technologiach wodnorodowych. Da łącznie 15 godzin wykładów. W październiku do Cambridge wyjedzie

Adam Ludwik, doktorant z Instytutu Fizyki Doświadczalnej.

- Dołączę do grupy badawczej profesora Głowackiego. Będę badał aktywną warstwę dwutlenku tytanu nanoszoną na powierzchnie ceramiczne technikami eksperymentalnymi fizyki powierzchni. Materiał ten pod wpływem promieniowania ultrafioletowego nabiera właściwości samooczyszczających i bakteriobójczych. Kafelki z powłoką z dwutlenku tytanu mogą być wykorzystane wszędzie tam, gdzie istotna jest sterylność pomieszczeń, na przykład w szpitalach. Technologiami nakładania powłok o dobrze przebadanych właściwościach interesuje się przemysł, więc jest szansa na szybkie wykorzystanie wyników badań w praktyce – mówi.

Małgorzata Labuda

Nasza informatyka „zamówiona” przez ministerstwo

Zgłoszony na konkurs kierunków zamawianych projekt uatrakcyjnienia studiów informatycznych na Uniwersytecie Wrocławskim został oceniony jako jeden z najlepszych w Polsce. Informatycy na jego realizację dostaną ponad 7,2 mln zł.

W tym roku na ministerialny konkurs, którego celem jest zwiększenie liczby absolwentów kierunków ważnych dla gospodarki opartej na wiedzy, wpłynęły 163 wnioski. Pozytywnie oceniono 59. Projekt naszych informatyków znalazł się na liście rankingowej na 4 miejscu. We Wrocławiu ministerstwo „zamówiło” również studia na politechnice za prawie 19,2 mln (6 miejsc) i na Uniwersytecie Przyrodniczym za 3,5 mln (58 lokata). Z projektu naszych informatyków skorzy-

stają studenci rozpoczynający studia licencjackie w latach 2009–2011. Przewiduje on m.in. stypendia po tysiąc złotych przez 9 miesięcy w roku dla ok. 33 proc. najlepszych studentów. Ponadto osoby, które dostaną się na studia, będą mogły skorzystać w drugiej połowie września i w październiku ze specjalnego kursu rozwijającego umiejętność precyzyjnego myślenia, formułowania problemów czy przedstawiania i zapisywania rozumowania. We wrześniu uczestnicy kursu spoza Wrocławia będą mogli zamieszkać w akademiku bez ponoszenia kosztów zakwaterowania.

Otrzymane dofinansowanie pozwoli Instytutowi Informatyki na wprowadzenie nowych przedmiotów, m.in.: programowanie smartfonów, wykorzystanie procesorów graficznych w obliczeniach równoległych,

analiza i synteza mowy, metody sztucznej inteligencji w zarządzaniu i sterowaniu produkcją, podstawy symulacji lotów czy metody biometryczne. Instytut zakupi sprzęt niezbędny do nauki tych przedmiotów: konsole Playstation, smartfony oraz komputery wyposażone w karty graficzne z technologią CUDA (Compute Unified Device Architecture). Ponadto przedstawiciele czołowych firm informatycznych zostaną zaproszeni do wygłoszenia cykli wykładów o zagadnieniach, nad jakimi aktualnie pracują oraz używanych w ich firmach technologiach, a studenci ostatniego roku będą mogli wziąć udział w konkursach na płatne staże w czołowych polskich przedsiębiorstwach branży teleinformatycznej.

(mpl)

Są pieniądze na budowę siedziby dla biotechnologów

Uniwersytet Wrocławski zawarł umowę o dofinansowanie ze środowisk budowy siedziby Wydziału Biotechnologii. Projekt budowlany jest już gotowy. Inwestycja powinna zostać ukończona do 2012 roku.

Podpisana 1 lipca umowa między uczelnią i Ośrodkiem Przetwarzania Informacji, który jest instytucją wdrażającą projekty z programu operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, przewiduje dofinansowanie inwestycji kwotą ok. 39,5 mln zł. Koszt całkowity przedsięwzięcia to ok. 58 mln zł.

- Projekt budowlany już mamy. Przygotowała go spółka architektoniczna z Poznania „Sadowski-Sadowska”. Przetarg na wykonawcę powinien zostać ogłoszony we wrześniu – mówi prof. Mariusz Olczak, pełnomocnik dziekana wydziału, czuwający nad realizacją tej inwestycji.

Siedziba biotechnologów zostanie wzniesiona w kampusie przy pl. Grunwaldzkim. Na poziomie wysokiego parteru będzie połączona kładką z budynkiem laboratoryjnym Wydziału Chemii. W nowym gmachu zaplanowano bowiem także pomieszczenia dla chemików, m.in. mieścić się tam będzie Laboratorium

Zaawansowanej Syntezy Wydziału Chemii. „Terytorialna” bliskość ułatwi uczonym z obu wydziałów prowadzenie wspólnych badań, pozwoli na racjonalne wykorzystanie drogiej aparatury i wspólne zakupy sprzętu.

Biotechnolodzy wreszcie będą mieli wszystko pod jednym dachem: sale wykładowe i seminaryjne, laboratoria, pracownie komputerowe, gabinety, bibliotekę i dziekanat. Dziś część zakładów mieści się na ul. Przybyszewskiego na Karłowicach, część na Tamce, a dziekanat – przy ul. Kuźniczce.

(mpl)

Publikacja z UW w „Nature”

Wnajnowszym numerze (17 września br.) prestiżowego czasopisma naukowego „Nature” ukazała się praca naukowa opisująca działanie nowo poznanego systemu potranslacyjnego kierowania białek błonowych do błon retikulum endoplazmatycznego.

Proces ten dotyczący wielu istotnych białek jest kluczowy dla działania każdej komórki eukariotycznej i był do tej pory słabo scharakteryzowany, więc ta obszerna praca rzuca światło na strukturalne od-

ziaływania i mechanizmy leżące u jego podstaw.

Pierwszym autorem publikacji jest dr Agnieszka Mateja, która przed rokiem uzyskała stopień doktora na Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu Wrocławskiego, drugim zaś doktorantka I roku z Zakładu Inżynierii Białka Wydziału Biotechnologii – mgr Anna Szlachcic. Obie panie są wychowankami prof. Jacka Otlewskiego. Badania naukowe przedstawione w tej publikacji zostały przeprowadzone na Wydziale Biochemii i Biologii Molekularnej Uniwersyte-

Doktorantka Anna Szlachcic

tu w Chicago, ale publikacja ma również afiliację naszego uniwersytetu.

(mag)

Kolejne certyfikaty Niemiecko-Polskiej Szkoły Prawa w Berlinie

Niemiecko-Polskie Stowarzyszenie Prawników z siedzibą w Berlinie zorganizowało 20 czerwca 2009 r. w Ambasadzie RP w tym mieście letni festyn, w czasie którego absolwentom kolejnego rocznika Niemiecko-Polskiej Szkoły Prawa, działającej w ramach współpracy Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Wydziału Prawa Uniwersytetu Humboldtta w Berlinie i DPJV wręczone zostały certyfikaty prawa niemieckiego i prawa polskiego.

Spotkanie otworzył uroczyste Wojciech Pomianowski z Ambasady RP. Uczestniczyło w nim blisko 100 osób, wśród nich członkowie Niemiecko-Polskiego Stowarzyszenia Prawników (Deutsch-Polnische Juristen-Vereinigung e.V., DPJV), dziekani Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Wydziału Prawa Uniwersytetu Humboldtta w Berlinie, koordynatorzy i wykładowcy Niemiecko-Polskiej Szkoły Prawa, a także zaproszeni goście, Szkołę Prawa Niemieckiego we Wrocławiu ukończyło siedemnastu studentów, a Szkołę Prawa Polskiego w Berlinie – dwunastu. Certyfikaty prawa niemieckiego i prawa polskiego wręczyli absolwentom dziekani prof. Włodzimierz Gromski i prof. Christoph Paulus oraz przewodniczący Niemiecko-Polskiego Stowarzyszenia Prawników dr Peter Dietrich.

Nową umowę kooperacyjną, stanowiącą podstawę działania Niemiecko-Polskiej Szkoły Prawa we Wrocławiu i w Berlinie, podpisali dziekani obu wydziałów – prof. Włodzimierz Gromski i prof. dr Christoph Paulus, w imieniu zaś Niemiecko-Polskiego Stowarzyszenia Prawników jego przewodniczący dr Peter Dietrich. Zastąpiła ona dotychczasową umowę obowiązującą od 2002 r.

Niemiecko-Polska Szkoła Prawa działa od roku akademickiego 2002/2003, kiedy to rozpoczęły się na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego zajęcia w ramach Szkoły Prawa Niemieckiego. Rok później zajęcia rozpoczęły się w Szkole Prawa Polskiego w Berlinie.

Nauka w Niemiecko-Polskiej Szkole Prawa trwa cztery semestry i ma charakter studium uzupełniającego dla studentów prawa we Wrocławiu i w Berlinie. W ciągu czterech semestrów studenci mają możliwość zapoznania się z prawem publicznym, prawem cywilnym, prawem gospodarczym i prawem pracy

oraz prawem handlowym i prawem spółek sąsiedniego państwa. Elementem uzupełniającym wykłady są prawoporównawcze seminaria tandemowe organizowane raz w roku, których celem jest pogłębienie zdobytej wiedzy i porównanie wybranych problemów i instytucji prawnych w Polsce oraz w Niemczech. Studenci Niemiecko-Polskiej Szkoły Prawa mają także możliwość odbycia praktyk w kancelariach adwokackich oraz sądach i innych instytucjach publicznych.

Obecnie ponad 100 absolwentów Niemiecko-Polskiej Szkoły Prawa praktycznie stosuje zdobytą w czasie studiów w Szkole wiedzę, pracując jako adwokaci, sędziowie, prokuratorzy i urzędnicy w instytucjach wymiaru sprawiedliwości oraz administracji w Niemczech i w Polsce.

Po zakończeniu części oficjalnej rozpoczęło się przyjęcie w ogrodzie Ambasady RP.

Agnieszka Malicka

Podpisanie umowy, od lewej prof. Włodzimierz Gromski, prof. Christoph Paulus, dr Peter Dietrich

Wręczenie certyfikatów absolwentom Niemiecko-Polskiej Szkoły Prawa

Absolwenci z dziekanem prof. Włodzimierzem Gromskim, koordynatorem Niemiecko-Polskiej Szkoły Prawa we Wrocławiu dr Agnieszką Malicką i Saszą Asfandjarem – członkiem Zarządu DPJV w Berlinie odpowiedzialnym za sprawy związane z Niemiecko-Polską Szkołą Prawa

for. Agnieszka Malicka

Dni Uniwersytetu w KGHM Polska Miedź

Przestawiciele pięciu wydziałów wzięli udział w spotkaniu z władzami KGHM Polska Miedź, które odbyło się w Lubinie 1 lipca br. Wizyta przebiegała pod hasłem Dni Uniwersytetu Wrocławskiego w KGHM Polska Miedź.

Delegacji ze strony uczelni przewodniczył prof. Adam Jezierski, prorektor ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą. Celem spotkania, zorganizowanego przez Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, było przedstawienie szerokiej oferty badań naukowych i dydaktycznych naszej Alma Mater oraz przedyskutowanie aktualnych potrzeb KGHM. Gości powitał prezes Zarządu KGHM dr Herbert Wirth.

W pierwszej części spotkania przedstawiono sześć propozycji. Ofertę badawczą i dydaktyczną Instytutu Nauk Geologicznych na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska zaprezentował prof. Stanisław Staśko. W nawiązaniu do szeroko zakrojonych w latach osiemdziesiątych badań w Legnicko-Głogowskim Okręgu Miedziowym (LGOM), zakończonych wydaniem Atlasu geologicznego przez prof. Jerzego Kłapcińskiego i opisem warunków wodnych kopalń przez prof. Teresę Bocheńską, w ostatnich latach związki z polską miedzią były mniej aktywne. W nowej ofercie badawczej geologów znalazły się między innymi prace terenowe oraz laboratoryjne obejmujące analizy i dokumentację, projekty, oceny oddziaływania na środowisko z zakresu mineralogii, hydrogeologii i geologii surowców mineralnych oraz zastosowania badań izotopowych.

Z Wydziału Fizyki i Astronomii dr hab. Franciszek Gołek mówił o analizie składu pierwiastkowego kopalni, osadów i pyłów metodami: AES (spektroskopii elektronów Augera), XPS (rentgenowskiej spektroskopii fotoelektronów) i SIMS (spektrometrii mas jonów wtórnych). Wskazał na duże możliwości wdziału w zakresie budowy nowoczesnej aparatury pomiarowo-kontrolnej.

W następnej prezentacji dziekan Wydziału Chemii prof. Leszek Ciunik skoncentrował się na zagadnieniach materiałów do nowoczesnych technologii. Przypomniał, że na Wydziale Chemii opracowano i wdrożono m.in. metody wydziałania nadrenianu amonu z odpadów i oczyszczania siarczanu niklu wydzielanego ze szlamu z wanień elektrolitycznych, autorstwa prof. Bogusławy Jeżowskiej-Trzebiatowskiej, doc. Tadeusza Mikulskiego i dr. Henryka Gołki, oraz metody usuwania tlenków azotu

z kwasu siarkowego i syntezy absorbenta złożonego z mieszaniny poliglikoli do oczyszczania gazów odlotowych w hucie miedzi, autorstwa zespołów pod kierunkiem prof. Józefa Ziółkowskiego. W nowej ofercie prof. Leszek Ciunik zaproponował badania nad metodami produkcji renu i jego związków oraz ich zastosowaniem, a także analizy absorbentów, utylizację odpadowych kwasów siarkowych, przeróbkę żużla powstającego w procesie hutniczym, badania dotyczące rozdziału wybranych metali (np. kobalt, miedź, żelazo) oraz syntezy związków koordynacyjnych.

Procesy bioremediacji przy udziale roślin wyższych w zakresie ochrony środowiska oraz antropogeniczne i siedliskowe zróżnicowanie układów roślinnych jako podstawę planowania przyrodniczej sieci rekreacyjno-edukacyjnej w sąsiedztwie zakładów przemysłowych przedstawiła prof. Aleksandra Samecka-Cymerman z Wydziału Nauk Biologicznych. Wśród propozycji wydziału znalazły się między innymi: zróżnicowanie układów roślinnych jako podstawa planowania przyrodniczej sieci rekreacyjno-edukacyjnej w sąsiedztwie zakładów przemysłowych, wykorzystanie procesów bioremediacji z udziałem roślin wyższych w ochronie środowiska oraz mechanizmy decydujące o odporności roślin narażonych na działanie metali ciężkich. W dalszej części spotkania prof. Wiesława Żyszkowska (WNoZIKS) omówiła możliwości opracowania i wydania Atlasu LGOM będącego syntezą wielu zagadnień – od społecznych po środowiskowe.

Z dużym zainteresowaniem ze strony gospodarzy spotkały się zagadnienia zaprezentowane przez dr Bognę Bartosz i dr Alicję Kęplinger z Instytutu Psychologii (Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych). Dotyczyły one propozycji działań na rzecz poprawy efektywności i optymalizacji procesów w organizacji pracy pracowników KGHM Polska Miedź S.A. Wśród możliwych źródeł zachowań produktywnych w pracy prezenkerki wskazały na bezpieczne, nowoczesne, przyjazne pracownikom i środowisku lokalnemu warunki pracy, sprawnie zorganizowaną pracę, nie powodującą przeciążenia i ryzyka oraz na rozwój umiejętności i sprawności organizacyjnych u pracowników, podnoszące ich satysfakcję i kreatywność w miejscu pracy. W dyskusji spotkaliśmy się z wieloma rzeczowymi pytaniami ze strony zarówno prezesa Wirtha, jak i członków Zarządu. Po zakończeniu posiedzenia i podsumowaniu Zarząd podjął gości obiadem. Wynikiem spotkania są nowe umowy na realizację badań między innymi z zakresu psychologii i hydrogeologii. Obecnie realizowane są prace badawcze dotyczące numerycznego trójwymiarowego modelu hydrogeologicznego uwzględniającego strefę oddziaływania górnictwa rud miedzi LGOM.

Wyrażam podziękowanie wszystkim uczestnikom spotkania oraz mgr. Krzysztofowi Moskwie z ING za pomoc techniczną w realizacji sesji. Mam nadzieję, iż zainicjowana współpraca przyniesie obustronne korzyści.

Stanisław Staśko

Wyjątkowy koncert w 70. rocznicę wybuchu II wojny światowej

W Kościele Uniwersyteckim odbył się 1 września wyjątkowy koncert. „Stworzenie Świata” Josepha Haydna, jedno z najważniejszych dzieł muzyki oratoryjnej wykonały zespoły z Polski i Niemiec: Chór Uniwersytetu Wrocławskiego „Gaudium” i Orkiestra Uniwersytetu w Halle-Wittenberg. W gronie solistów usłyszeliśmy znakomitych artystów wrocławskich: Aleksandrę Buczek – sopran, Przemysława Borysa – tenor, Bogdana Makala – bas. Całością dyrygował Alan Urbaneck.

Gospodarzami wieczoru byli: prof. Marek Bojarski, rektor Uniwersytetu Wrocławskiego, Bernhard Brasack, konsul generalny Republiki Federalnej Niemiec, i prof. Norbert Heisig, prezes Niemiecko-Polskiego Towarzystwa Uniwersytetu Wrocławskiego.

Wyjątkowość miejsca, niecodzienny skład zespołów wykonawczych oraz doborowa obsada solistów sprawiły, że monumentalne dzieło Josepha Haydna zabrzmiało wyjątkowo podniosłe i uroczyste. Muzycy niemieckiej orkiestry wspólnie z uniwersyteckim Chórem „Gaudium”, zespoleni potrzebą współkreowania sztuki na najwyższym poziomie, stworzyli tego wieczoru niezwykły, pełen emocji nastrój, który udzielił się publiczności wypełniającej do ostatniego miejsca piękne barokowe wnętrza Kościoła Uniwersyteckiego.

Witając licznie przybyłych słuchaczy, ks. prof. Piotr Nitecki zwrócił uwagę na znamieny fakt, że po siedemdziesięciu latach w świątyni, która podobnie jak Uniwersytet Wrocławski wyjątkowo ucierpiała podczas działań wojennych, młodzi ludzie – artyści z Polski i Niemiec stoją wspólnie na jednej estradzie – wykonują „Stworzenie Świata”, manifestując tym samym potrzebę współdziałania, szukania zgody, porozumienia. Jakże dobitnie w tym dniu, w tym miejscu i przy tej okazji zabrzmiały w ustach kapłana słowa: „i odpuść nam nasze winy jako i my odpuszczamy”.

Koncert odbył się dzięki życzliwości i wsparciu ze strony Jego Magnificencji prof. Marka Bojarskiego, osobistemu zaangażowaniu prof. Norberta Heisiga oraz pani konsul Annetty Bussmann.

Honorowy patronat nad koncertem objęli metropolita wrocławski abp Marian Gołębiowski oraz marszałek województwa dolnośląskiego Marek Łapiński. Wielowymiarowy sukces tego wyjątkowego koncertu sprawił,

że polscy i niemieccy artyści przymierzają się już do kolejnych muzycznych projektów. Szczególnie cieszy fakt, że kontakty artystyczne prof. Alana Urbanka mogą zaowocować nawiązaniem szerszej współpracy między Uniwersytetem Wrocławskim a Uni-

wersytetem w Halle-Wittenberg. Pierwsze kroki poczynili Ich Magnificencje Rektorzy obydwu uniwersytetów podczas wspólnego spotkania po koncercie.

(AKA)

Od lewej prof. Norbert Heisig z małżonką, obok konsul Bernhard Brasack z małżonką

W I rzędzie od lewej rektor UWr prof. Marek Bojarski, rektor AMed. prof. Ryszard Andrzejak, bp Edward Janiak, prof. Ryszard Badura; w II rzędzie rektor Uniwersytetu w Halle-Wittenberg prof. Wulf Diepenbrock

XXX Ogólnopolska Szkoła Chemii „Chemia łączy”

Studenckie Koło Naukowe Chemików „Jeź” było w tym roku organizatorem studenckiego zjazdu „Ogólnopolskiej Szkoły Chemii” w dniach 30 kwietnia–4 maja. Konferencja miała szczególny, jubileuszowy charakter, ponieważ była to już jej XXX edycja. W szkole wzięło udział 96 studentów z chemicznych kół naukowych z całej Polski. Uczestnicy prezentowali w formie referatów i posterów prace popularnonaukowe, a także wyniki własnych badań.

Konferencję w Przesiece otworzył wykład prof. Adama Jezierskiego, prorektora ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą UWr, dotyczący problemu samoorganizacji w chemii. W kolejnych dniach prof. Anna Trzeciak z Wydziału Chemii UWr mówiła w wykładzie o „zielonej chemii”, a prof. Mirosław Miller z Politechniki Wrocławskiej przedstawił założenia i cele projektu EIT+.

W czterech dniach konferencji uczestnicy wygłosili czterdzieści sześć komunikatów, prezentowali swoje prace w czasie dwóch sesji posterowych, a ostatniego dnia kilko-ko uczestników prezentowało wyniki swoich badań podczas sesji anglojęzycznej. Najlepsze wystąpienia i postery zostały wyróżnione. Uczestnicy konkurowali w czterech kategoriach: wystąpienie i poster z badań własnych oraz wystąpienie i po-

ster popularnonaukowy. W kategorii „prezentacja badań własnych” zwyciężyli Joanna Bejnarowicz (Uniwersytet Gdański) i Przemysław Szafranski (Uniwersytet Jagielloński) za referat oraz Sylwia Kostera (Uniwersytet Adama Mickiewicza) za poster. Pierwsze miejsce w kategorii popularnonaukowej zajęli Adrian Bala (UWr) i Bartosz Szyszko (UWr) za referat oraz Przemysław

Furdal (Uniwersytet Gdański) za poster. Organizacja tak dużego ogólnopolskiego przedsięwzięcia nie byłaby możliwa bez pomocy współorganizatorów i sponsorów.

Szczególne podziękowania organizatorzy pragną złożyć na ręce pani prorektor ds. studenckich prof. Teresy Łoś-Nowak i dziekana Wydziału Chemii UWr prof. Leszka Ciunika oraz opiekuna Koła Naukowego Chemików prof. Kazimierza Orzechowskiego, który czuwał nad organizacją przedsięwzięcia. Nieocenione było dla nas wsparcie firmy Merck – szczególne podziękowania należą się przedstawicielkom firmy: paniom Magdalenie Anioł oraz Annie Galińskiej. Ponadto organizatorzy pragną podziękować firmie BioInfoBank Library, Wrocławskiemu

Centrum Badań EIT+ oraz Radzie Kół Naukowych Uniwersytetu Wrocławskiego za pomoc finansową, a także Wydawnictwu Naukowemu PWN, Wydawnictwu WNT, Wydawnictwom Lekarskim PZWL, firmie DSM, POCH i SYMBIOS za nagrody dla zwycięzców konkursów i materiały konferencyjne dla uczestników.

Zgodnie z tegorocznym mottem szkoły „chemia łączy” zjazd ten był nie tylko okazją do prezentacji badań i fascynacji naukowych, był też sposobnością do wzajemnego poznania się i zawarcia przyjaźni, które, mamy nadzieję, będą owocne na naszej przyszłej, naukowej drodze.

Bartosz Szyszko, Damian Myśliwiec

Dedykowana pamięci Stefana Kopcia

VI międzynarodowa konferencja o stawonogach: chemia, fizjologia, biotechnologia i aspekt ochrony środowiska (VI-th International Conference on Arthropods: Chemical, Physiological, Biotechnological and Environmental Aspects), dedykowana pamięci Stefana Kopcia, organizowana była przez Wydział Chemii w dniach 21–26 czerwca w Ochotnicy Dolnej. Komitetowi organizacyjnemu i naukowemu przewodniczyła prof. Danuta Konopińska

Rezultaty najnowszych badań i osiągnięć przedstawiło 20 krajowych i 50 zagranicznych specjalistów dziedziny chemii i biologii stawonogów, wśród nich najwybitniejsi

uczni o światowej renomie specjalizujący się w dyscyplinach naukowych dotyczących chemii, biochemii, fizjologii i endokrynologii owadów oraz innych stawonogów, a także zagadnień biotechnologii i ochrony środowiska. Uczni poszukiwali ekologicznie bezpiecznych metod kontroli szkodliwych stawonogów. Konferencja była dedykowana pamięci polskiego uczonego, światowej sławy profesora Stefana Kocpia, uznanego za ojca endokrynologii owadów. Wykłady plenarne wygłosili zaproszeni prelegenci, przedstawiono też 27 komunikatów ustnych i 40 w formie posterów. Wśród wykładowców plenar-

nych zaproszenie przyjęli wybitni specjaliści o światowej renomie, zajmujący się badaniem wybranych stawonogów: Maciej A. Pszczółkowski (USA), Matthias W. Lorenz (Niemcy), William G. Bendena (Kanada), Yoonseong Park (USA), P. Migula (Polska) i Graham Goldsworthy (UK). W konferencji uczestniczyli również doktoranci i studenci reprezentujący najmłodszą generację uczonych zainteresowanych omawianą dziedziną badań. Konferencja ma również charakter szkoleniowy. To spotkanie naukowe było kontynuacją wcześniejszych pięciu konferencji: I-st i II-nd Interantional Conference on Insects: Chemical, Physio-

logical and Environmental Aspects, które odbyły się w 1994 i 1997 roku, oraz III-rd, IV-thr i V-th International Conference on Arthropods: Chemical, Physiological and Environmental Aspects.

W dyskusji podsumowującej konferencję uczestnicy postulowali, aby następna konferencja w tej formie odbyła się za dwa lata.

Materiały pokonferencyjne (pełne teksty) zostaną opublikowane w recenzowanym kwartalniku „Pestycydy” (Pesticides) w języku angielskim.

Danuta Konopińska

Dolnośląskie złoto

„Dziedzictwo kulturowo-historyczne Legnickiego Pola” to temat konferencji zorganizowanej 8 maja w Legnickim Polu, niewielkiej miejscowości koło Legnicy. Gospodarzem spotkania był wójt Aleksander Kostuń.

Referaty wygłosili: prof. Andrzej Grodzicki z Uniwersytetu Wrocławskiego, mgr Stanisław Firszt, dyrektor Muzeum Przyrodniczego w Cieplicach, i legniczanin mgr Tomasz Sokołowski. W obradach uczestniczył dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu mgr Kamil Strynkowski oraz miejscowi działacze samorządowi i zaproszeni goście.

Prof. Andrzej Grodzicki wygłosił odczyt pt. „Złoto dolnośląskie – historia i jego przyszłość”. Tym tematem autor zajmuje się od 1956 roku. Zagadnienie złota jest przez niego rozpatrywane w trzech aspektach: naukowym, utylitarnym i złoto jako produkt rekreacyjno-turystyczny. W aspekcie naukowym złoto jest niezwykle ciekawym metalem pod względem mineralogicznym, geochemicznym, geologicznym. Pozwala m.in. datować i korelować warstwy geologiczne. Utylitarny aspekt złota odnosi się do poszukiwań nowych, dotychczas nieodkrytych złóż złotonośnych, a także dotyczy przebadania starych hałd pochodzących z czasów średniowiecza, leżących na dziesiątkach hektarów nieużytków. Niedoskonałe dawne metody przerobcze pozostawiły w piaskach i żwirach leżących na hałdach wiele nieodzyskanego złota. O złocie w ujęciu produktu rekreacyjno-turystycznego mówił prof. Grodzicki na konferencji naukowej.

Międzynarodowy ruch turystyczny zarówno w skali światowej, jak i w poszczególnych krajach wykazuje nieprzerwaną dy-

namikę rozwoju i nic nie wskazuje na to, by tendencja ta w perspektywie najbliższych dwudziestu lat miała ulec zmianie. Złoto jako produkt rekreacyjno-turystyczny jest absolutnym „hitem”, a turystyka związana z tym kruszcem wpisuje się w najbardziej opłacalną gałąź turystyki – geoturystykę, w której Polska zajmuje znaczące miejsce w Europie. Poszukiwaniem i płukaniem złota dla celów sportowych i rekreacyjnych zajmują się w Szwajcarii, Finlandii, Francji, USA, Japonii, Australii. Wykorzystuje się do tego celu dawno już wyeksploatowane pola złotonośne, które są odpowiednio uatrakcyjniane dla turystów. Śląskie złotonośne tereny nadają się doskonale do tego celu, gdyż są to złoża znane w całej Europie jako jedne z najdawniej eksploatowanych. Nie wyklucza się bowiem, że górnictwo złota zaczęło się tu pod koniec neolitu i objęło pierwszy okres epoki brązu (kultura unietycka), potem działał tu Celtowie (II w. p.n.e.), a największa „gorączka złota” panowała na tych obszarach w średniowieczu za czasów Henryka Brodatego.

Prof. Andrzej Grodzicki opracował dwa sudeckie „złote szlaki”, które będą eksponowały dawne pola złotonośne i wskazywały na miejsca hobbistycznych poszukiwań tego kruszcu. Równocześnie będzie można zwiedzać wspaniałe zabytki, zamki, pałace, miejsca historycznych bitew, zbiorowisk unikalnej fauny i flory. Będzie to więc „turystyka łączona”.

Szlak południowo-wschodni obejmuje Złoty Stok, Głuchołazy, Prudnik i prowadzi dalej na tereny złotonośne Czech do miejscowości Złote Hory i Jeseník.

Szlak północno-zachodni obejmuje złotonośny pas, który rozciąga się od Legnickiego Pola przez Złotoryję, Lwówek Śląski, Chojnów, Dziwiszów, Kotlinę Jeleniogór-

ską, Karkonosze aż po Złote Rychory na terenie Czech.

Pierwszym punktem będzie Legnickie Pole i jego okolice. Znajdują się tu ciekawe zabytki w postaci miejsca sławnej bitwy z Tatarami w 1241 roku (przyciąga ciekawa ekspozycja muzealna), wspaniały kościół, który jest perłą śląskiego baroku, dzieło wielkiego architekta K.J. Dientzenhofera, i zabytkowe budynki, które mieściły przed wojną Pruski Korpus Kadetów, gdzie pobierali nauki późniejsi wybitni wodzowie, m.in. Paul von Hindenburg.

Z walorów przyrodniczych Legnickiego Pola i okolic należy wymienić piaski złotonośne i liczne ślady po ich eksploatacji w XIV wieku widoczne, m.in. w tzw. Złotym Lesie. Z tego złota były wykonywane sławne floreny bite w mennicy legnickiej w latach 1345–1364.

Były to monety dwustronne z podobizną Jana Chrzciciela na awersie i rysunkiem lilii

na rewersie. Znajduje się tu napis: „Wenceslaus dux primogenitur”. Dzisiaj jest to wielka rzadkość numizmatyczna.

Do realizacji powstania dwóch „złotych szlaków” nieodzowna jest współpraca samorządów lokalnych, które z tego tytułu mogą mieć liczne korzyści, ponieważ turystyka jest opłacalną gałęzią dochodu narodowego. Prof. Grodzicki od dawna jeździ po „złotych” miejscowościach Śląska i namawia lokalne władze do czynnego włączenia się w te projekty.

W dowód uznania dla społecznej działalności otrzymał on w 2009 roku od władz Złotoryi statuetkę „Kryształ złota”.

Prof. Grodzicki wydał dla amatorów „Informator dla amatora–poszukiwacza złota, kamieni szlachetnych i ozdobnych”. W dalszym ciągu konferencji mgr Stanisław

Firszt przedstawił historię i ślady po sławnej bitwie z Tatarami w 1241 roku, a mgr Tomasz Sokołowski omówił problematykę ekomuzeów na Dolnym Śląsku. Ze względu na rozległość tematyki wymaga to osobnego omówienia.

Warto wspomnieć, że prof. Andrzej Grodzicki był inicjatorem wmurowania w 2008 roku w Muzeum Mineralogicznym Uniwersytetu Wrocławskiego tablicy poświęconej twórcy nowoczesnej akustyki i meteorytyki – Ernstowi Florensowi Friedrichowi Chladniemu w czasie V konferencji meteorytowej odbywającej się na Uniwersytecie Wrocławskim. Zdjęcie tej tablicy, na chwałę uniwersyteckiego muzeum, zostało umieszczone na okładce 15. numeru czasopisma „Meteorite” (The International Quarterly of Meteorites and Meteorite Science) z lutego 2009 r., z podpisem „Memorial plaque to Ernst Chladni”.

(jgr)

1939 – Hitler, Stalin i Europa Wschodnia

Data 17 września 1939 r. przez wiele lat w Polsce owiana była tajemnicą. Także w innych krajach nie poświęcano jej należytej uwagi. Międzynarodowe Forum 2009 „Hitler, Stalin i Europa Wschodnia” miało na celu przybliżenie faktów i opinii dotyczących wydarzeń z 1939 roku, w szczególności paktu Ribbentrop–Mołotow, w Niemczech nazywanego paktem Hitler–Stalin.

Prof. Vaira Vike-Freiberga, była prezydent Łotwy

Od lewej Mihai Ghimpu, prezydent Mołdawii, b. prezydent Łotwy i rektor UW r. Marek Bojarski

W ramach Forum odbyły się wykłady, spotkania z zagranicznymi studentami, warsztaty, dyskusje ze świadkami historycznych wydarzeń. W Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. W. Brandta otwarta została również wystawa dotycząca paktu. W Forum wzięli udział naukowcy z Polski, Niemiec, Łotwy, Mołdawii i Rosji.

W pierwszym dniu grupa naukowców odwiedziła znane miejsca związane z życiem Żydów w przedwojennym Wrocławiu. W programie znalazły się m.in. synagoga „Pod Białym Bocianem” oraz cmentarz Żydowski. W trakcie zwiedzania pojawiały się pytania, jak dzisiejsi mieszkańcy miasta traktują przedwojenne dziedzictwo oraz jaki wpływ na dzisiejszą diasporę mają pozostałości z tamtych czasów.

Następnie dr Andrzej Dębski i Jenny Alwart przedstawili gościom powieść Marka Krajewskiego „Festung Breslau” oraz jej wpływ na kształtowanie świadomości historycznej Polaków z okresu II wojny światowej we Wrocławiu.

W drugim dniu Forum goście wzięli udział w warsztatach poświęconych Oral History, historycznej metodzie analitycznej, dla której ważna jest nie tylko pamięć zbiorowa, lecz także indywidualne wspomnienia. O godz. 13 odbyło się posiedzenie Rady Naukowej, w której brali udział wybrani naukowcy.

W ciągu dnia gośćmi Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. W. Brandta byli Mihai Ghimpu, prezydent Mołdawii, oraz prof. Vaira Vike-Freiberga, była prezydent Łotwy. Goście zwiedzili Centrum W. Brandta oraz zobaczyli wystawę poświęconą paktowi Ribbentrop–Mołotow. Po południu wszystkich uczestników Forum gościł u siebie rektor Marek Bojarski. Prezydenci Łotwy i Mołdawii otrzymali od rektora pamiątkowe albumy z Wrocławia. O godzinie 17 w Auli Leopoldyńskiej uroczystie zainaugurowano Międzynarodowe Sympozjum Naukowe „1939 – Hitler, Stalin

i Europa Wschodnia”, część Forum otwartą dla publiczności. Wieczór poprowadził dyrektor Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich prof. Krzysztof Ruchniewicz. Podczas inauguracji słowa powitania wygłosili rektor Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Marek Bojarski, przewodniczący Fundacji „Pamięć, Odpowiedzialność i Przyszłość” Günter Saathoff oraz przewodniczący Global and European Studies Institute Uniwersytetu w Lipsku Stefan Troebst. Głównym punktem programu był wykład prof. Vairy Vike-Freiberga pt. „Pakt Hitler–Stalin i Europa – perspektywa bałtycka”. Prof. Vike-Freiberga odniosła się nie tylko do roli Niemiec i Rosji w wydarzeniach 1939 roku, lecz także Francji i Wielkiej Brytanii. Oprócz rysu historycznego przedstawiła także refleksje psychologiczne i etyczne. Dalej w sposób rzeczowy i bardzo interesujący omówiła wpływ września 1939 r. na losy Polski, krajów bałtyckich i in-

nych krajów Europy Wschodniej od wojny po dzień dzisiejszy.

18 września w Muzeum Architektury odbyły się kolejne wykłady sympozjum. Uczestnicy mogli posłuchać rozmów z naocznymi świadkami wydarzeń wrześniowych z Polski, Łotwy i Mołdawii. Następnie odbyła się dyskusja panelowa „Wschodnioeuropejsko-rosyjskie kontrowersje wokół paktu Hitler–Stalin”, w której wzięli udział Krisztián Ungváry, Dušan Kováč oraz Stefan Troebst. Kolejnego dnia uczestnicy Forum zapoznawali się z historią Krzyżowej, miejsca upamiętniającego działania opozycyjne w reżimach totalitarnych. Krzyżowa stała się również platformą dyskusyjną

Rektor Marek Bojarski wita gości na wykładzie inauguracyjnym

o rozwoju stosunków polsko-niemieckich. Forum zakończyły warsztaty historyczne „Ścieżki pamięci”, które odbyły się w nie-

dzielę, 20 września, przed południem. Organizatorami Forum byli: Uniwersytet Wrocławski, Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. W. Brandta, Uniwersytet Lipski, Global and European Studies Institute, Fundacja EVZ [Erinerung, Verantwortung, Zukunft – Pamięć, Odpowiedzialność, Przyszłość].

Forum odbywało się przy wsparciu pełnomocnika Rządu Federalnego Niemiec ds. Kultury i Mediów przyznanego na mocy decyzji Niemieckiego Parlamentu Federalnego.

Witold Raczyński

Indie we Wrocławiu

Interdyscyplinarne Koło Orientalistyczne podjęło w roku akademickim 2008/2009 wiele inicjatyw. Działa na Wydziale Filologicznym przy Zakładzie Filologii Indyjskiej, w Instytucie Studiów Klasycznych, Śródziemnomorskich i Orientalnych UWr. Opiekunem Koła jest dr Przemysław Szczurek

Fakt rosnącego zainteresowania kulturą Indii w naszym kraju można odnotować nie tylko na podstawie coraz większej liczby indyjskich filmów obecnych w prasie kobiecej, warsztatów tańca czy też imprez tematycznych w stylu Bollywoodu. Interdyscyplinarne Koło Orientalistyczne, działające przy Uniwersytecie Wrocławskim, poprzez organizację wydarzeń naukowych, kulturalnych i edukacyjnych udowodniło, że kultura tzw. Wschodu jest zarówno źródłem niewyczerpanych inspiracji naukowych, jak i stanowi przedmiot żywego zainteresowania różnych grup odbiorców.

Mimo krótkiej, dwuletniej działalności Koło może poszczycić się osiągnięciami na skalę międzynarodową. Jego członkowie byli współorganizatorami, a także stanowili najliczniejszą grupę prelegentów na pierwszej środkowoeuropejskiej studenckiej konferencji orientalistycznej (Middle European Student Indology Conference), która odbyła się w maju tego roku w Zagrzebiu. Konferencja była efektem współpracy studentów uniwersytetów z Polski i Chorwacji oraz zainicjowała studencką współpracę naukową między poszczególnymi ośrodkami, której pierwszym efektem wydawniczym będzie przygotowywana na koniec roku kalendarzowego zbiorowa publikacja artykułów. Uniwersytet Wrocławski stał się gospodarzem

wielu innych wydarzeń o charakterze naukowym, organizowanych przez koło. Cotygodniowe spotkania otwarte służyły nie tylko prezentacji pracy badawczej jego poszczególnych członków, lecz także były okazją do zapoznania się z kinematografią krajów Azji (pokazy filmowe), relacjami z podróży (prelekcje multimedialne), a zaproszeni goście prowadzili wykłady tematyczne (cykl wykładów Jacka Tabisza poświęcony muzyce Indii). Członkowie koła pomagali w przygotowaniu spotkania studentów Uniwersytetu Wrocławskiego z ambasadorem Indii Chandrą Mohanem Bhandarim. Głównym wydarzeniem o charakterze naukowym zorganizowanym przez IKO była druga edycja ogólnopolskiej interdyscyplinarnej konferencji Podróż na Wschód pt. „Dziecko w kulturach Azji i Bliskiego Wschodu”,

Wykład Jacka Tabisza

w której udział wzięli studenci z uniwersytetów z całej Polski, a wykłady gościnne wygłosili m.in. dr Maciej Kanert z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu i prof. Kenneth R. Valpey z Chinese University of Hong Kong. Działalność Interdyscyplinarnego Koła Orientalistycznego wykroczyła jednak w minionym roku poza obręb społeczno-

II Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja "Podróż na Wschód"
Dziecko w kulturach Azji i Bliskiego Wschodu
5-6 czerwca 2009
 Instytut Historii UWr, ul. Szpilarska 49
 Sala Audytorium

05.06 /piątek/
 12.00-12.40
 Indyjski Bóg Matka i jej dzieci / Jacek Tabisz /

13.00-14.30
 Dziecko w religii żydowskiej / Jan Krzaniński, UW /
 Dziecko w folklorze żydowskim i arabsko-muzułmańskim w perspektywie komparatystycznej / Aleksandra Włocza, UJ /
 Dławy, demony, tło oko - potencjalne zagrożenia i kultury poradki przeciwdziałania, czyli traktat o dzieciach / Katarzyna Grzybek, UJ /

14.45-17.15
 Społeczna niebezpieczność, niezwykłe narodziny i heroiczne niemowlęta w mitologii indyjskiej / Kaja Bryx, UW /
 Poprzednia demonia, dzisiejsi młodzi. Dziejstwa Krzyżowej jako inspiracja dla literatury i sztuki oraz element popularnych kultów / Natalia Twardy, UW /
 Wielkiż Markandeya, przetrzywszy koniec świata, spotrząga dziecko na drzewie baniana. O piśmie, literaturze i Mahabharaty i epozodach z Bhagawata-purany / Alicja Łozowska, UW /

17.30-19.00 Man's childhood and God's childhood in Vaishnava tradition / prof. Kenneth R. Valpey, Chinese University of Hong Kong /

06.06 /sobota/
 10.00-10.30
 Daj dzieciom słoneczko - działalność organizacji Art of Living w Indiach / Edyta Urlikian /

10.45-12.15
 Miejsce dziecka w Kodeksie Hammurabiego / Joanna Dzik, Izabela Misiak, Anna Moskwaik, UW /
 Sytuacja prawna dziecka w japońskim prawie rodzinnym (Nihon-Ko-w) / Maciej Kanert, UMK /
 Dorosli, którzy nie chcą domać, czyli kultura infantylnizmu we współczesnej Japonii / Monika Weissmann, UW /

12.30-13.30
 Dziecko jako kobieta - kobieta jako dziecko. O teorii indyjskich dziewcząt na przełomie XIX i XX w. w. hercegowi Rajawaralia Tagore / Aneta Kreczko, UW /
 "W połowie marza". Sytuacja młodych wdów w Indiach / Marta Zwickiewicz, UW /

13.45-14.45
 Dzieci i ryby... Problematyka dziecka w teorii postkolonialnej / Beata Różańska, UW /
 Wąpa o wstępnym. Dziecko w kontekście paleontologicznym / Natalia Kozdra, University of Aberdeen /

Organizator
 Interdyscyplinarne Koło Orientalistyczne

Patronat medialny
 LUZ
 916

ści uniwersyteckiej. Koło wraz z Kołem Naukowym Etnologów i Kołem Azjatyckim zorganizowało drugą edycję Dni Indyjskich, podczas których promowano kulturę Indii wśród mieszkańców Wrocławia. Trzydniowy program cieszył się dużym zainteresowaniem, można było nie tylko wysłuchać wykładów pracowników i studentów Uniwersytetu czy też obejrzeć filmy o tematyce indyjskiej na dużym ekranie, lecz także nauczyć się podstawowych zwrotów w hindi czy spróbować potraw kuchni Indii. Koło we współpracy z Dolnośląską Biblioteką Publiczną zorganizowało spotkanie dla dzieci w wieku przedszkolnym „W bajkowej krainie Indii”, podczas którego dzieci uczestniczyły w zabawach edukacyjnych, oglądały zdjęcia i pokazy tańca oraz słuchały opowieści. Celem tych działań było przedstawienie w sposób przystępny dla dzieci faktów związanych z indyjską sztuką i religią. Wydarzenie wzbudziło tak duże zainteresowanie, że planowane są już kolejne edycje w innych instytucjach i miejscowościach. W rozpoczynającym się roku akademickim 2009/2010 Interdyscyplinarne Koło Orientalistyczne planuje kontynuację działań podjętych w poprzednich latach. Rosnące zainteresowanie działalnością

Dzieci „W bajkowej krainie Indii”

Koła oraz owocna współpraca z instytucjami w kraju i za granicą stanowią ogromną motywację do podejmowania kolejnych działań. Członkowie Koła od lat są związani z Zakładem Kultury Indyjskiej m.in. przez uczestnictwo w zajęciach opcyjnych i studium indyjskim prowadzonym przez tę jednostkę. Większość członków Koła rozpocznie w tym roku studia na

kierunku filologii indyjskiej, której tegoroczne otwarcie jest kolejnym dowodem na to, że zainteresowanie i badanie kultur Azji na Uniwersytecie Wrocławskim nie jest już domeną samotnych pasjonatów, ale znajduje instytucjonalne zaplecze i poparcie.

Berenika Różańska

Nowi studenci w Uniwersytecie Wrocławskim

W roku akademickim 2009/2010 Uniwersytet Wrocławski przyjął

na studia stacjonarne I stopnia 5296 studentów. Chętnych na studia w naszej

uczelni było 22 999 osób. Ogółem na jedno miejsce przypadało 4,5 kandydata.

Studia stacjonarne

Kierunek studiów/specjalność	Kandydaci na studia ogółem	Przyjęci na studia ogółem	Przyjęci na studia pierwszego stopnia	Przyjęci na jednolite studia magisterskie
administracja	1191	417	417	0
archeologia	305	44	44	0
astronomia	23	15	15	0
bezpieczeństwo narodowe	913	75	75	0
biologia	784	333	333	0
biotechnologia	430	107	107	0
chemia	502	267	267	0
dziennikarstwo i komunikacja społeczna	1725	93	93	0
ekonomia	1443	246	246	0
etnologia	369	59	59	0
europaistyka	546	138	138	0
filologia angielska	637	84	84	0
filologia czeska	140	25	25	0
filologia francuska	272	101	101	0
filologia germańska	339	189	189	0
filologia hiszpańska	290	46	46	0
filologia indyjska i kultura Indii	188	34	34	0

filologia klasyczna	52	26	26	0
filologia klasyczna i kultura śródziemnomorska	136	66	66	0
filologia niderlandzka	154	27	27	0
filologia rosyjska	260	78	78	0
filologia serbska i chorwacka	118	32	32	0
filologia ukraińska	63	29	29	0
filologia polska	685	252	252	0
filozofia	269	95	95	0
fizyka	58	42	42	0
fizyka techniczna	25	16	16	0
geografia	310	139	139	0
geologia	249	125	125	0
historia	519	242	242	0
historia sztuki	284	41	41	0
Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	121	80	80	0
informatyka	367	222	222	0
kulturoznawstwo	352	79	79	0
matematyka	318	175	175	0
międzywydziałowe indywidualne studia human.	58	15	15	0
muzykologia	45	35	35	0
ochrona środowiska	295	106	106	0
pedagogika	985	120	120	0
politologia	552	238	238	0
prawo	2587	343	0	343
psychologia	1991	69	0	69
socjologia	424	208	208	0
stosunki międzynarodowe	1625	123	123	0
Ogółem	22 999	5296	4884	412

* dane na 16 lipca 2009 r.

przyg. Beata Rogowska

Listy...

Wieści ze Spitsbergenu

Szanowna Redakcjo Przeglądu Uniwersyteckiego!

Po raz drugi pozwalam sobie zająć trochę miejsca na łamach PU. Ostatnio pisałem o warunkach życia mieszkańców Domu Asystenta „Sezam”. Teraz również kilka słów o podobnej problematyce... Jest co roku taka grupa osób, która na własne życzenie izoluje się w miejscu oddalonym od rodziny, przyjaciół i zdobyczy cywilizacji (choć nie do końca) o kilka tysięcy kilometrów. Te osoby to członkowie Wypraw Polarnych Instytutu Geofizyki Polskiej Akademii Nauk na Spitsbergen. W tym roku już po raz 32. grupa osób rozpoczęła zimowanie nad brzegiem Zatoki Białego Niedźwiedzia tuż u wejścia do fiordu Hornsund na południowym Spitsbergenie. Jak co roku Wyprawa rozpoczęła się pod koniec czerwca i już w pierwszych dniach lipca dotarliśmy z po-

mocą SBS Horyzont II do Polskiej Stacji Polarnej. W miejscu tym bywałem już wcześniej parokrotnie jako uczestnik Wypraw Polarnych Uniwersytetu Wrocławskiego, lecz dotychczas nigdy nie nocowałem w tzw. części zimowej stacji, czyli lewym skrzydle budynku, w którym mieszkają zimownicy. Każdy, kto spędzić ma tutaj cały rok, dostaje osobny pokój. Aczkolwiek to ostatnie określenie jest troszkę na wyrost – lokum ów ma zaledwie ok. 6,5 m²... Jego oczywistą zaletą jest niewielka powierzchnia do sprzątania – poza tym za oknem roztacza się przeczudny widok na fiord Hornsund i spływające do niego liczne lodowce... Ta ostatnia okoliczność w zupełności rekompensuje ewentualne niedostatki miejsca w pokoju.

Początkowy okres pobytu na stacji jest swoistym szokiem po tygodniowym rejsie

statkiem, kiedy to jedynym zajęciem było... spożywanie posiłków! Nagle trzeba rozładować cały bagaż, który z nami przyjechał: rzeczy osobiste (te stanowią marginalny ładunek), żywność i sprzęt techniczny. Wyładunek odbywa się za pomocą pływających samobieżnych amfibii, tzw. PTSów, które mogą zabrać jednorazowo do 10 ton ładunku. Obecnie niewyobrażalny jest dla mnie trud, jaki należało włożyć jeszcze kilkanaście lat temu w wyładunek nowej Wyprawy: ponoć przewożenie rzeczy za pomocą pontonów i łodzi trwało po kilka dni! Nasza wyprawa ma niesamowite szczęście: pogoda w trakcie wyładunku jest zupełnie bezwietrzna i na morzu nie ma fal. Dzięki temu wyładunek potrwał raptem kilkanaście godzin. Zimownikom, którzy są na stacji po raz pierwszy, trudno jest się „pozbiierać”: nagle trzeba pływać pontonami

na głębokiej wodzie, stać na kołyszącej się amfibii PTS (do tej pory widzianej jedynie w TV jako tło relacji z powodzi) i robić uniki przed opuszczanym przez statkowy dźwig ładunkiem. A do tego oszałamiające widoki wokół... Wyładunek realizowany jest aż do ostatniej rzeczy – dzień polarny znakomicie ułatwia zadanie. Dodatkowo należy wykorzystać każdą minutę pięknej pogody, ponieważ ta może zmienić się w okamgnieniu. Pierwszy sen na stacji – i tak rozpoczyna się polarna przygoda grupy nowych zimowników (używana męska forma tego rzeczownika nie jest do końca poprawna, ponieważ na zimę zostają z nami dwie kobiety, lecz określenie „zimowniczy” nie brzmi najlepiej...). Pierwszy tydzień pobytu mija na przekazywaniu sobie elementów wyposażenia stacji oraz obowiązków. Lato na Spitsbergenie jest chyba najtrudniejszym okresem w życiu zimowników: wówczas w bazie przebywa po 40 i więcej osób, co początkowo jest sympatyczne (zawsze jest ktoś, z kim można porozmawiać), lecz po pewnym czasie staje się odrobinę dyskomfortowe... Z moich obserwacji wynika, że mniej więcej po tygodniu osoby przebywające na stacji zaczynają być sobą, co oznacza zmniejszenie progu tolerancji dla otoczenia. Nagle okazuje się, że sąsiad za ścianą za głośno chrapie, wydawana jest zbyt mała ilość soków owocowych, a ktoś bierze zbyt często prysznic... Na szczęście jest na to sposób: sobotnia impreza, która ponownie pozwala spojrzeć na innych polarników, jak na sympatycznych ludzi, którzy czasami są po prostu zmęczeni. Najbardziej oryginalną formą imprezowania jest grillowanie nad brzegiem naszej zatoki. Wtedy wystarczy niewielka prowokacja (jakiś drobny zakład), by grupa śmiałków rozpoczęła kąpiel w wodach Arktyki. Oczywiście nikt nie wytrzyma w tej wodzie dłużej niż minutę lub dwie, ale zdjęcia są pamiątką na całe życie! Obserwacja osób, które przybywają na Spitsbergen, dostarcza wielu ciekawych spostrzeżeń. Wielu z nich dopiero tutaj przekonuje się, jak słabi są ludzie wobec sił natury: czasem wystarczy kilka chwil rozmowy z naukowcem, który chce wykonywać swoje badania na przekór warunkom pogodowym, by przekonać go, że lepiej przeczekać ten okres i kontynuować pracę później. Ale są też tacy, którym dopiero rachunek za akcję ratunkową przeprowadzoną z udziałem helikoptera Gubernatora Svalbardu pozwala dotrzeć do rozsądku. Wiele radości u „starych polarników” wywołuje widok wszelakiej maści kolorowych walizek, które na lotniskach pozwalają się sprawnie przemieszczać, lecz tutaj ich kółeczka są o wiele za małe, by ich używać do transportowania... Ciekawy kontrast tworzy nowoczesna,

plastykowa walizka pływająca na pięćdziesięcioletniej amfibii pośród lodu...

Pewną ciekawostką z życia zimowników jest „widmo głodu”: mimo ogromnej góry jedzenia przywożonej z kraju zawsze rodzi się wśród nas lęk przed brakiem jedzenia (chyba powodowany pierwotnym instynktem strachu przed pustym żołądkiem...). Kiedy magazyny wypchane są aż po dach jedzeniem, „widmo głodu” przybiera troszkę inną formę – zaczynają się dywagacje, czy aby na pewno wystarczy nam żółtego sera i czy trzeba dawać na śniadanie wędzonego łosia (którego mamy „tylko” 30 kg na cały rok). Zrozumiemy zimowników ten, kto przez cały rok zmuszony był jeść chleb z tą samą kielbasą...

Tegoroczne lato było unikatowe (nie dlatego, że spędzone na Spitsbergenie) ze względu na niewielką ilość deszczu, jaka spadła. Skutkiem tego jest to, że już na początku września musimy zwozić lód z fiordu, by mieć słodką wodę do picia. Jeziorko, z którego czerpiemy wodę, wyschło i na nic zdała się modernizacja wodociągu przeprowadzona w tym roku.

Nieodłącznym elementem każdego zimownika jest broń palna, która służy do obrony przed niedźwiedziami polarnymi. Standardowo wyposażeni jesteśmy w broń krótką: rewolwery Colt Anaconda kaliber 44 (znawcy broni wiedzą, jaka to armata!), a nauka strzelania niejednego przyprawiła o palpitację serca! Niedźwiedzie polarne wcale nie są wymysłem polarników: w okolicy stacji pojawia się rocznie od 200 do 300 osobników tego gatunku. Latem są one szczególnie niebezpieczne – brakuje ulubionego pokarmu (czyli fok) i głodne niedźwiedzie przeszukują kilometry wybrzeża w poszukiwaniu czegoś do jedzenia. W tym roku młody niedźwiedź upodobał sobie okolicę naszej stacji i przez ponad tydzień robił sobie spacerki wokół niej, „czyszcząc” tundrę z okolicznych piskląt ku rozpaczyc latających nad jego głową rodziców. Takie osobniki są szczególnie niebezpieczne – i nie chodzi o atakowanie chodzących ludzi, lecz o potencjalne ryzyko jego zachowania w sytuacji, kiedy to zostanie zaskoczony w trakcie snu za skałką... Wówczas możliwy jest atak, co może wiązać się ze śmiercią: niedźwiedzia lub nieszczęśnika, który go obudził. Takie niedźwiedzie nie są rzadkością – często bywało w historii stacji, że robiły sobie odpoczynek w swojej corocznej wędrowce tuż opodal naszych budynków. Wówczas, zgodnie z instrukcją, jaką otrzymaliśmy z biura Gubernatora, niedźwiedź musi być przepłoszony – początkowo używamy rakietnic i huku wystrzału (tak, by nie uczynić mu krzywdy), lecz jeśli nie skutkują, to zmuszeni jesteśmy używać gumowych pocisków miotanych ze strzelb gład-

kolufowych. Niestety ich wadą jest szybko rozpraszana energia pocisku, dlatego należy zbliżyć się do niedźwiedzia na odległość kilkudziesięciu metrów. Takie „bezkrawe” polowania są dość widowiskowe: dwóch śmiałków zbliża się do niedźwiedzia i oddają strzał w jego kierunku. Oczywiście jest to możliwe tylko w przypadku osobników, które ewidentnie czują respekt wobec człowieka, a parę gumowych kul poślanych w zad pozwala na długo kojarzyć ewentualny ból z zapachem ludzi. Osobom, które po raz pierwszy przybywają na Spitsbergen, takie postępowanie może wydawać się niehumanitarne. Czasem nowo przybyli „eksperci”, którzy pierwszy raz widzą niedźwiedzia polarnego na wolności i broń palną trzymają w ręku, udzielają dobrych rad... Niedźwiedzie polarne, które zaatakowały człowieka i go pożarły, długo nie żyły. I to jest powód, dla którego lepiej niedźwiedzia przegonić niż narażać się na niebezpieczeństwo ataku z jego strony. Nie zawsze należy sięgać po tak bolesne rozwiązania: czasem wystarczy wydanie starowojennego okrzyku indiańskiego lub poproszenie przez megafon niedźwiedzia o opuszczenie stacji.

Zdecydowana większość osób przybywających na Spitsbergen to ludzie niezwykli – w pozytywnym tego słowa znaczeniu. Tu można zobaczyć, że autor podręczników do glaciologii jest normalnym człowiekiem, z którym można rozmawiać na różne tematy. Ale wśród tych kilkuset osób rocznie, które pojawiają się w okolicy Hornsundu, są też jednostki, dla których wyrwanie się z codziennego, normalnego, miejskiego życia nie zawsze wychodzi na dobre. Bo nie wystarcza kilkukrotne obserwowanie babci w trakcie pobytu na wsi, jak ta rozpala w piecu węglowym, by uznawać się za eksperta w tej czynności – a bez tego zimno w chatce spitsbergeńskiej, że hej! Takim jednostkom trudno jest zaakceptować własną bezradność wobec pewnych problemów i wówczas szukają winnych wszędzie dookoła. A tymczasem na Spitsbergenie największym zagrożeniem są ludzie sami dla siebie! Beztraska i zbyt ufną we własne siły były wielokrotnie przyczynami wypadków i nieszczęść z nimi związanych.

Szanowna Redakcjo! Chyba troszkę rozpędziłem się w swych „spitsbergeńskich” opowieściach... Lecz jeśli problemy polarników zimujących w Polskiej Stacji Polarnej są ciekawe dla Czytelników Przeglądu Uniwersyteckiego, to chętnie przygotuję kolejne części moich spostrzeżeń na ten temat. Pozdrawiam serdecznie!

Sebastian Sikora

Z obrad Senatu UWr

24 czerwca 2009 r.

Obradom przewodniczył rektor prof. Marek Bojarski.

Senat mianował na stanowisko profesora od 1 X 2009 r.

☐ zwyczajnego na czas nieokreślony prof. dr. hab. Jerzego Jakubczyca w Instytucie Nauk Ekonomicznych
 ☐ nadzwyczajnego na czas nieokreślony dr. hab. Krzysztofa Jaworskiego w Instytucie Archeologii
 dr hab. Annę Kutaj-Markowską w Instytucie Historii Sztuki
 dr hab. Irenę Lasak w Instytucie Archeologii
 dr. hab. Dariusza Tarnawskiego w Instytucie Zoologicznym
 dr. hab. Krzysztofa Dębickiego w Instytucie Matematycznym
 dr. hab. Zbigniewa Palmowskiego w Instytucie Matematycznym

Senat

☐ przyjął opinie prof. Tadeusza Lutego (PWr) i prof. Stanisława Dembińskiego (UMK) oraz nadał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Iwanowi Oleksandrowiczowi Wakarczukowi, fizykowi teoretykowi, b. rektorowi Narodowego Uniwersytetu Iwana Franki we Lwowie, obecnie ministrowi edukacji i nauki Ukrainy

Senat

☐ zatwierdził zmiany do uchwały nr 62/2008 Senatu UWr z 28 V 2008 r. w sprawie określenia zasad i trybu rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2009/2010 (p. BIP)

Senat

☐ zatwierdził zmiany do uchwały nr 160/2006 Senatu UWr z 29 listopada 2006 r. w sprawie rozliczania zajęć przez jednostki organizacyjne (p. BIP)

☐ zdecydował o wydaniu jednolitego tekstu uchwały z 29 XI 2006 r. w sprawie rozliczania zajęć dydaktycznych przez jednostki organizacyjne (p. BIP)

Senat

☐ uzupełnił skład Uczelnianej Komisji Wyborczej na kadencję 2008–2012, powołując nowego przedstawiciela Wydziału Nauk Społecznych dr. hab. Roberta Wiszniowskiego

Senat

☐ zatwierdził sprawozdanie roczne rektora z działalności Uniwersytetu Wrocławskiego w roku akademickim 2007/2008 (p. BIP)

Senat

☐ zatwierdził zbadane przez biegłych rewidentów sprawozdanie finansowe Uniwersytetu Wrocławskiego za 2008 r. wykazujące:

- ♦ sumę bilansową po stronie aktywów i pasywów na 31 XII 2008 r. 575 450 989,80 zł
- ♦ rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. wykazujący zysk netto w wysokości 6 443 379,51 zł
- ♦ zwiększenie stanu środków pieniężnych w ciągu roku obrotowego o kwotę 448 058,61 zł
- ♦ zestawienie zmian w funduszu własnym za rok obrotowy wykazujące wzrost funduszu o kwotę 2 615 609,62 zł
- ☐ przyjął wykonanie planu rzeczowo-finansowego za 2008 r.
- ☐ zatwierdził plan rzeczowo-finansowy na 2009 r.
- ☐ określił środki na wynagrodzenia w 2009 r. na poziomie 196 000,0 tys. zł.
- ☐ przeznaczył zysk netto za 2008 r. w wysokości 6 443 379,51 zł na zwiększenie funduszu zasadniczego UWr

Posiedzenia Senatu UWr w roku akademickim 2009/2010

- ♦ 23 września 2009 r.
- ♦ 28 października 2009 r.
- ♦ 25 listopada 2009 r.
- ♦ 16 grudnia 2009 r.
- ♦ 27 stycznia 2010 r.
- ♦ 24 lutego 2010 r.
- ♦ 31 marca 2010 r.
- ♦ 28 kwietnia 2010 r.
- ♦ 26 maja 2010 r.
- ♦ 23 czerwca 2010 r.

(kad)

Rektorzy o sprawach środowiska akademickiego

Członkowie Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola obradowali 26 maja na zaproszenie rektora prof. Jacka Szewczyka w Akademii Sztuk Pięknych, 23 czerwca w Akademii Wychowania Fizycznego dzięki zaproszeniu rektora prof. Juliusza Migasiewicza i 14 lipca w Akademii Medycznej, gdzie gospodarzem był rektor prof. Ryszard Andrzejak. Obradom przewodniczył prof. Tadeusz Więckowski.

Maj

Europejskie Wirtualne Seminarium dot. zrównoważonego rozwoju (EVS)

Seminarium jest organizowane przez Stowarzyszenie Copernicus Campus, skupiające od 1988 r. blisko 300 europejskich uczelni deklarujących zrównoważony rozwój. Tegoroczna, ósma edycja seminarium trwać będzie od października 2009 r. do lutego 2010 r., drogą kontaktów wirtualnych, w języku angielskim, w grupach 4–6-osobowych z różnych uczelni i krajów, kierowanych przez tutora i pracujących nad jednym z kilku tematów do wyboru. Organizatorem EVS jest Open University of the Netherlands w Heerlen, a koordynatorem ze strony polskiej Kolegium Karkonoskie w Jeleniej Górze. Uczelnie angażują się

w rekrutację studentów, zatrudnienie koordynatorów uczelnianych, zapewnienie tutorów. Za udział w seminarium EVS przyznaje się 5 pkt ECTS. Do udziału w seminarium zachęcał prof. Tadeusz Winnicki (UZ). **Zgromadzenie Fundatorów Międzyuczelnianej Fundacji „Pro Homine”** Kolegium Rektorów zaakceptowało prośbę Fundacji „Pro Homine” o zwołanie Zgromadzenia Fundatorów Fundacji, by wybrać nowych przewodniczących tego Zgromadzenia i Rady Fundacji, a także uzupełnić skład Rady Fundacji „Pro Homine”. Posiedzenie zostanie zwołane po konsultacjach międzyuczelnianych.

Koncert w intencji zmarłych profesorów

W porannej mszy św., 15 listopada o godz. 8, przed złożeniem kwiatów pod pomnikiem profesorów lwowskich, wystąpi chór Politechniki Wrocławskiej, a wieczorem w filharmonii pamięć zmarłych uczci uroczysty koncert.

Forum Polityczno-Gospodarcze pod patronatem rektorów

XX edycja Forum w dniach 13–14 listopada uzyskała patronat Kolegium Rektorów. Planuje się mszę pojednania pod patronatem marszałka Sejmu i przewodniczącego Bundestagu oraz udział Tadeusza Mazowieckiego i Helmuta Kohla.

Doktoranci

Problemy i inicjatywy środowiska doktorantów przedstawił prof. Tadeusz Szulc z Uniwersytetu Przyrodniczego. Dolnośląska Rada Doktorantów zastanawiała się m.in. nad skutecznymi sposobami promowania miasta i regionu z uwzględnieniem studiów doktoranckich. Zaproponowano stworzenie dokumentu promującego uczelnie i planowane inwestycje, by wspomóc prowadzenie badań naukowych.

Są kłopoty z bazą materialną dla studentów i doktorantów. Ulgi mieszkaniowe w systemie TBS nie rozwiązują problemu, doktoranci niemający pełnego zatrudnienia nie uzyskują kredytów na wkład mieszkaniowy. Oczekiwana byłaby gwarancja Banku Gospodarstwa Krajowego. Przypomniane zostały stypendia Prezydenta Wrocławia i Urzędu Marszałkowskiego. Oprócz promowania studiów doktoranckich na portalu internetowym przygotowane zostaną ulotki informacyjne, które uczelnie dołączą do swoich materiałów promocyjnych. Potrzebny jest także środowiskowy lokal kontaktowy dla doktorantów z 2–3 pokojami i salą seminarną. Prof. Tadeusz Więckowski zaproponował doktorantom stworzenie portalu kontaktowego w oparciu o Wrocławskie Centrum Sieciowo-Superkomputerowe, a zwiększanie stypendiów przez uczestniczenie w unijnych projektach badawczych. Prof. Szulc dodał, że w ramach miejskiego Programu Wschodnioeuropejskiego prowadzone są działania na rzecz pozyskiwania doktorantów na Wschodzie. Wspomniał także o inicjatywie utworzenia Akademii Młodych Naukowców wzorowanej na istniejących tego typu organizacjach w Niemczech i Holandii, które umożliwią współpracę z mającą powstać Europejską Radą Młodych Naukowców.

Różne

♦ Rokiem nauki we Wrocławiu obwołano 2010 r. Z wykładem przybędzie kanclerz Angela Merkel. W czasie obchodów Święta Nauki Wrocławskiej obradować będzie Zgromadzenie Plenarne KRASP.

♦ Zbadana zostanie pod względem możliwości prawnych, przeznaczenia i utrzymania oferta wspólnego wykupienia przez członków Kolegium Rektorów pałacu w Snowidzy, w gminie Mściwojów, niedaleko Jawora, blisko 15 km od autostrady. Pałac został wybudowany w 1840 r., w 1985 r. poddano go generalnemu remontowi; otrzymał nowy dach, został osuszony, ocieplony i zainstalowano w nim ogrzewanie. Pałac o kubaturze 6430 m³, posadowiony na działce 1140 m². sprzedawany jest za cenę 280 tys. zł, wymaga jednak prac remontowo-wykończeniowych. Istnieje możliwość przekazania uczelniom pałacu nieodpłatnie, wiąże się to jednak z dodatkową procedurą. Wójt gminy Mściwojów może nieodpłatnie przekazać uczelniom park o powierzchni 4,5 ha.

♦ Projekt szerokopasmowych sieci teleinformatycznych powinien trafić do Regionalnego Programu Operacyjnego, otrzymać może dofinansowanie na poziomie 70 proc., 30 proc. kosztów zobowiązane są pokryć uczelnie. Umożliwiłyby on rozbudowę sieci korporacyjnych uczelni z regionu. Uzupełnieniem programu sieci szerokopasmowych jest program e-Dolny Śląsk.

♦ Rozbudowę elektronicznej legitymacji studenckiej ograniczają trudności w rozstrzygnięciu przetargu Urzędu Miasta na opracowanie i wdrożenie Karty Miejskiej. Zwiększył się także koszt zakupu blankietów legitymacji studenckich, które drożeją wraz z rosnącym kursem dolara. Konieczne jest także porozumienie z bankami, by elektroniczne legitymacje studenckie funkcjonowały jako portmonetki studenckie.

Czerwiec

Akademia Młodych Naukowców

Prof. Tadeusz Luty, reprezentujący Wrocławskie Centrum Akademickie, przedstawił do zaopiniowania inicjatywę powołania Akademii Młodych Naukowców jako miejsca interdyscyplinarnej swobodnej i żywej wymiany intelektualnej dla młodych adeptów nauki związanych z dolnośląskimi uczelniami i instytucjami naukowymi. Zaproponował rozszerzenie oferty do środowiska opolskiego i zielonogórskiego. Członkami Akademii mogłyby zostać osoby do 35. roku życia, wyróżniające się wybitnymi osiągnięciami naukowymi i rekomendowane przez 8-osobową Kapitułę, której przewodniczyć ma prezydent Wrocławia. Kandydatów mogłyby zgłaszać rady działów czy rady naukowe z rekomendacją rektorów uczelni i dyrektorów instytutów badawczych. Kadencja członków trwałaby 5 lat, powinni reprezentować różne dziedziny oraz dyscypliny nauki i sztuki. Liczba członków nie powinna przekraczać 20 osób. Akademia Młodych Naukowców ma odbywać cykliczne spotkania obejmujące

wykłady z różnych dziedzin nauki, prowadzone przez jej członków lub zapraszanych wybitnych uczonych. Akademia będzie mogła nawiązać współpracę z prywatnymi firmami, które mogą fundować nagrody lub finansować część badań. Miasto udzielałoby wsparcia w poszukiwaniu sponsorów projektów. Członkowie Akademii mogłyby tworzyć interdyscyplinarne koła badawcze, prowadzić w swoim gronie projekty naukowe. Kapituła udzielałaby rekomendacji przy staraniach o dofinansowanie badań. Kierunek rozwoju Akademii w obszarze naukowym nadawałby jej członkowie „bez nadzoru” ze strony uczelni. Miasto pozostałoby w roli „protektora”.

Miejscem spotkań Akademii Młodych Naukowców byłyby pomieszczenia Wrocławskiego Centrum Akademickiego (Rynek 13) lub udostępnione pomieszczenia wrocławskich uczelni.

Akademie Młodych Naukowców istnieją w Berlinie, Düsseldorfie, Amsterdamie.

Scientiae Wratislavienses

Program Visiting Professors, finansowany przez prezydenta Wrocławia, zarządzany był przez Kapitułę w ramach Kolegium Rektorów. Pozwalał on zapraszać uczonych światowego formatu z wykładami do uczelni wrocławskich. Kapituła opiniowała wnioski z uczelni. Program powinien być kontynuowany. Proponuje się jego rozszerzenie o inne inicjatywy. W przygotowaniu jest regulamin. Rozszerzona kapituła będzie dysponować funduszem, który powinien wspierać wszelkie dziedziny nauki i sztuki.

Kursy WCCT

Komercjalizacja badań naukowych jest niezbędnym elementem istnienia gospodarki opartej na wiedzy. To trzeci cel uczelni po nauczaniu i prowadzeniu badań naukowych. Nową rolę uniwersytetu III generacji uczelnie powinny już wdrażać. Taką możliwość daje szkolenie organizowane w ramach Wrocławskiego Centrum Transferu Technologii na Politechnice Wrocławskiej. Kursy powinny być rekomendowane na studiach doktoranckich i oferowane także pracownikom nauki oraz działom administracji wspierającym pracowników nauki i ich badania nadające się do komercjalizacji.

Zgromadzenie Fundatorów Fundacji „Pro Homine”

Zgromadzenie Fundatorów uzupełniło swój skład, a także powołało na przewodniczącego rektora UW r. prof. Marka Bojarskiego. Przewodniczącym Rady Fundacji został prof. Andrzej Mułak, b. rektor PWR, a członkiem Rady Fundacji – mgr Krzysztof Gwara, przedstawiciel Uniwersytetu Przyrodniczego. Podjęto uchwałę sprzeciwiającą się podejmowanym przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Wrzos” działaniom zmierzającym do przekształcenia Ośrodka Seniora w ogólnie-

dostępnej spółdzielnię mieszkaniową i zdecydowano o podjęciu negocjacji z członkami Spółdzielni Mieszkaniowej „Wrzos” w celu wykupienia od spółdzielni budynku Ośrodka Seniora Uczelni Wrocławia.

Problemy środowiska doktorantów

Reprezentanci Dolnośląskiej Rady Doktorantów przedstawili problemy doktorantów wrocławskich uczelni. Większość tych problemów nie można rozwiązać na poziomie środowiskowym, zależą one bowiem od decyzji rektorów i rad wydziałów prowadzących studia doktoranckie.

Patronat dla jednego obozu adaptacyjnego

Kolegium Rektorów objęło patronatem honorowym obóz adaptacyjny w Białym Dunajcu.

Sprawy różne

♦ Rektorzy poparli propozycję Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego wyemitowania okolicznościowych monet po-

święconych pomordowanym profesorom lwowskim. Projekt monet będzie konsultował prof. Jacek Szewczyk z ASP.

♦ Rektorzy poparli inicjatywę pracowników i studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego wmurowania drugiej tablicy poświęconej pomordowanym profesorom krakowskim. Miałyby ona być umieszczona przy gmachu zakładu karnego przy ul. Kleczkowskiej, w którym profesorowie byli więzieni.

♦ Rektorzy zaaprobowali prośbę Zakładu Narodowego im. Ossolińskich o poparcie wniosku do ministra kultury i dziedzictwa narodowego o pomoc w oddłużeniu Wydawnictwa Ossolineum. W tej sprawie Kolegium Rektorów prześle list do ministra.

♦ Rektorzy będą interweniować u przewodniczącej KRASP po ukazaniu się w „Rzeczpospolitej” artykułu wykupionego przez Stowarzyszenie Uczelni Niepublicznych, w którym zawarto wiele oszczerstw

i insynuacji pod adresem rektorów i środowiska profesorskiego Wrocławia.

Lipiec

Fundacja „Pro Homine” zaapelowała do rektorów o przybycie na planowane we wrześniu spotkanie z członkami Spółdzielni „Wrzos”.

Prof. Marek Bojarski, prof. Tadeusz Więckowski i prof. Krystian Kiełb wskażą do września profesorów kandydujących do Kapituły Scientiae Wratislavienses.

Prof. Bogusław Fiedor zaproponuje ekspertów, którzy zajmą się oceną stanu technicznego budynku pałacowego w Snowidzy i oszacują koszty ewentualnego remontu.

Prof. Jacek Szewczyk przygotuje projekt tablicy upamiętniającej profesorów krakowskich więzionych we Wrocławiu przy ul. Kleczkowskiej.

(kad)

Preludium Mistrzostw Europy w Koszykówce Mężczyzn „EuroBasket 2009” na UWr

6 września z udziałem największych gwiazd w historii polskiej i wrocławskiej koszykówki odbyło się w hali UWr przy ul. Przesmyckiego spotkanie „Dawnych Wspomnień Czar...” pod patronatem rektora UWr prof. Marka Bojarskiego w przeddzień Mistrzostw Europy „Eurobasket 2009”.

Gośćmi honorowymi tego niezwykłego sportowego spotkania była reprezentacja Polski – wicemistrzowie Europy z 1963 roku (Hala Ludowa we Wrocławiu), twórcy największego sukcesu polskiej męskiej koszykówki: Witold Zagórski – trener, Leszek Arent, Zbigniew Dregiel, Kazimierz Frelkiewicz, Wiesław Langiewicz, Mieczysław Łopatka, Stanisław Olejniczak, Leszek Piskun, Andrzej Pstrokoński, Janusz Wichowski – kapitan.

Głównym wydarzeniem był towarzyski pokazowy mecz koszykarzy oldboyów o Puchar Rektora UWr: 17-krotny mistrz Polski WKS „Śląsk” Wrocław (trener Mieczysław Łopatka) kontra aktualny mistrz Polski – Ruda Śląska. Mecz wygrali (66:51) wrocławianie, przypominając widzom swoje wielkie koszykarskie umiejętności oraz to, że jeszcze nie tak dawno Wrocław szczylił się przez kilkanaście lat najlepszą drużyną w kraju i czołową w Europie.

Sędziami meczu była najlepsza polska para lat 80. i 90. Wiesław Zych i Konrad

WKS „Śląsk” Wrocław, zwycięzcy meczu koszykarzy oldboyów o Puchar Rektora UWr

Tomczyk (W. Zych sędziował dwa mecze finałowe Igrzysk Olimpijskich: kobiece w Seulu – 1988 r. oraz męski w Barcelonie – 1992 r.). W przerwach można było podziwiać najlepszy profesjonalny zespół wrocławskich cheerleanderek, który zadmował wdzięk, piękno oraz najwyższy kunszt rytmu i tańca.

Honorowi goście i uczestnicy meczu otrzymali upominki od rektora Marka Bojarskiego, przedstawiciela prezydenta miasta

oraz Regionalnej Rady Olimpijskiej, a rektor dokonał wręczeń wspólnie z dolnośląskimi olimpijczykami, którzy w licznym gronie przybyli do hali UWr.

Organizacja tej prestiżowej i sentymentalnej imprezy na UWr, w przeddzień Mistrzostw Europy, była możliwa dzięki wieloletniej owocnej współpracy Uniwersytetu Wrocławskiego z Regionalną Radą Olimpijską we Wrocławiu, której prezesem jest oddany przyjaciel naszej uczelni – naj-

wybitniejszy polski koszykarz wszechczasów, wielki sportowiec, trener i działacz Mieczysław Łopatka, laureat nagrody Fair Play Polskiego Komitetu Olimpijskiego, współorganizator naszego spotkania.

Współpraca ma na celu promocję sportu i Uniwersytetu Wrocławskiego wśród młodzieży na Dolnym Śląsku oraz propagowanie idei olimpijskiej w środowisku akademickim.

Na spotkaniu byli kanclerz Ryszard Żukowski i wicekanclerz Barbara Starnawska oraz liczna grupa pracowników i studentów, w tym sekcja męska koszykarzy UWr z trenerką Teresą Swędrowską oraz prezes KU AZS UWr Rafał Tomczak.

Atmosfera spotkania była znakomita i podniosła, a wielu obserwatorom przypominały się czasy, kiedy Uniwersytet Wrocławski przez 30 lat (1977–2007) był postrzegany w kraju, Europie i na świecie jako uczelnia zawsze przychylna sportowi i koszykówce. To na naszym „uniwerku” odbyło się w tym czasie 27 wielkich międzynarodowych turniejów w koszykówce o Puchar JM Rektora UWr, w których startowały najlepsze drużyny koszykówki klubowej i pierwszych reprezentacji narodowych z całego świata, mających w swoich składach mistrzów olimpijskich i mistrzów świata.

Piszący te słowa z satysfakcją i wzruszeniem wysłuchał tych słów, gdyż przez 30 lat był pomysłodawcą i głównym organizatorem tych turniejów, a także kierownikiem żeńskiej drużyny koszykarek AZS Uniwersytetu Wrocławskiego, która reprezentowała naszą uczelnię w rozgrywkach państwowych oraz licznych turniejach zagranicznych w całej Europie. Z ramienia

Rektor wręcza upominek trenerowi wicemistrzów Europy z 1963 r. Witoldowi Zagórskiemu

Tomasz Garliński, kapitan zwycięskiej drużyny, odbiera puchar z rąk rektora Marka Bojarskiego

Od lewej: Ryszard Żukowski – kanclerz UWr, Jerzy Wichowski, Andrzej Pstrokoński, Leszek Piskun, Zbigniew Dregiel, Kazimierz Frelkiewicz, Witold Zagórski – trener i rektor Marek Bojarski

Uniwersytetu Wrocławskiego organizatorem koszykarskiego spotkania „Dawnych Wspomnień Czar...” były Obiekty Sportowe, a wielki wkład pracy pracowników tej jednostki do perfekcyjnego przygotowania imprezy oraz przyjęcia tak znacznych

gości jest wart podkreślenia i podziękowania.

Waldemar Pasikowski
przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
„Dawnych Wspomnień Czar...”

Sekcje sportowe Uniwersyteckiego Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu

Dolnośląska Liga Uczelniana zrzesza 26 uczelni państwowych i niepaństwowych. Uniwersytet Wrocławski działa w niej od 2002 r. i jest reprezentowany przez 22 sekcje sportowe, spośród których wiele odnosi znaczące sukcesy. Dwa razy zajęliśmy trzecie miejsce, dwa razy drugie i w roku akademickim 2006/2007 – pierwsze miejsce. W roku akademickim 2008/2009 Uniwersytet Wrocławski zajął w tym współzawodnictwie wysokie II miejsce, uzyskując 292 pkt.

W minionym roku akademickim na uwagę zasługuje pięć dyscyplin, które w swoich

kategoriach zajęły pierwsze miejsca. Po raz pierwszy od wielu lat najwyższą lokatę zajęła sekcja piłki nożnej pod kierunkiem mgr. Pawła Woźniaka. Drużyna ta wygrała rywalizację z 12 uczelniami z Dolnego Śląska. Sukcesem może pochwalić się także trener sekcji tenisa kobiet dr Włodzimierz Reczko, który wraz ze swoimi zawodniczkami zajął najwyższe miejsce w tej dyscyplinie. Najcenniejszy laur uzyskała także sekcja żeńska w pływaniu, której opiekunem jest mgr Rafał Tomczak. Podobny sukces osiągnęli tenisisti stołowi wraz z trenerem mgr. Janem Skrzypczakiem, pokonując aż 16 uczelni z Dolnego Śląska. Brawa należą się również

zawodnikom bowlingu, którzy dzięki swojemu wyjątkowemu zaangażowaniu zajęli pierwsze miejsce w rywalizacji DLM. Słowa uznania należą się wszystkim sekcjom sportowym UWr, które zajęły w większości dyscyplin czołowe lokaty w rywalizacji Dolnośląskiej Ligi Międzyuczelnianej.

Wyniki rywalizacji w Dolnośląskiej Lidze Międzyuczelnianej

Gry zespołowe

- ♦ Futsal kobiety – II miejsce na 5 uczelni
- ♦ mężczyźni – VII miejsce na 17 uczelni
- ♦ piłka nożna

mężczyźni – I miejsce na 13 uczelni
 ♦ piłka koszykowa
 kobiety – III miejsce na 10 uczelni
 mężczyźni – VII-VIII miejsce na 17 uczelni
 ♦ piłka siatkowa
 kobiety – II miejsce na 11 uczelni
 mężczyźni – II miejsce na 17 uczelni
 ♦ siatkówka plażowa
 kobiety – I miejsce na 6 uczelni
 mężczyźni – V miejsce na 9 uczelni
Sporty indywidualne
 ♦ badminton
 kobiety – III miejsce na 8 uczelni
 mężczyźni – IV miejsce na 12 uczelni
 ♦ biegi przełajowe
 kobiety – III miejsce na 11 uczelni
 mężczyźni – III miejsce na 10 uczelni
 ♦ lekka atletyka
 kobiety – III miejsce na 8 uczelni
 mężczyźni – VI miejsce na 9 uczelni
 ♦ narciarstwo alpejskie

kobiety – III miejsce na 9 uczelni
 mężczyźni – II miejsce na 9 uczelni
 ♦ snowboard
 kobiety – II miejsce na 6 uczelni
 mężczyźni – VI miejsce na 9 uczelni
 ♦ tenis
 kobiety – I miejsce na 7 uczelni
 Mężczyźni – III miejsce na 10 uczelni
 ♦ tenis stołowy
 kobiety – II miejsce na 12 uczelni
 mężczyźni – I miejsce na 17 uczelni
 ♦ kolarstwo górskie
 mężczyźni – nie wzięli udziału
 ♦ karate
 kobiety – nie wzięły udziału
 mężczyźni – nie wzięli udziału
 ♦ wspinaczka sportowa
 kobiety – III miejsce na 7 uczelni
 mężczyźni – III miejsce na 8 uczelni
 ♦ pływanie
 kobiety – I miejsce na 11 uczelni

mężczyźni – III miejsce na 12 uczelni
 ♦ unihokej
 mężczyźni – IV miejsce na 4 uczelnie
 ♦ ergometr wioślarski
 kobiety – nie wzięły udziału
 mężczyźni – nie wzięli udziału
 ♦ wioślarstwo
 mężczyźni – nie wzięli udziału
 ♦ aerobik
 kobiety – III miejsce na 6 uczelni
 ♦ jeździectwo
 V miejsce na 8 uczelni
 ♦ piłka ręczna
 kobiety – nie wzięły udziału
 ♦ bowling
 mężczyźni – I miejsce na 10 uczelni
 ♦ szachy
 mężczyźni – III miejsce na 8 uczelni

Teresa Swędrowska ■

Nowości Wydawnictwa UWr

Nowe książki oficyny wydawniczej Uniwersytetu Wrocławskiego.

HISTORIA

♦ **Studia nad Faszyzmem i Zbrodniami Hitlerowskimi XXXI**, Marek Maciejewski (red.), 2009, AUW 3154, ss. 464, Format B5, ISSN 0239-6661, ISSN 0137-1126, cena 35 zł
 ♦ **Władca i wojownicy. Narracje o wodzach, drużynie i wojach w najdawniejszej historiografii Polski i Rusi**, Paweł Żmudziński, 2009, Monografie FNP, seria humanistyczna, ss. 307, Format A5, ISBN 978-83-229-3002-1, cena 30 zł
 ♦ **Historia kina we Wrocławiu w latach 1896-1918**, Andrzej Dębski, 2009, AUW 3149, Monografie Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willego Brandta Uniwersytetu Wrocławskiego 26, ss. 415, Format B5, ISBN 978-83-229-3019-9, ISSN 0239-6661, cena 30 zł
JĘZYKOZNAWSTWO
 ♦ **Romanica Wratislaviensia LVI. Les mots pèlerins**, Elżbieta Biardzka (red.), 2009, AUW 3129, ss. 205, Format B5, ISBN 978-83-229-3027-4, ISSN 0239-6661, ISSN 0557-2665, cena 25 zł
 ♦ **Entre la tradición y la vanguardia de la poesía hispánica**, Marlena Krupa, Marcin Kurek (red.), 2008, AUW 3118, Estudios Hispánicos, ss. 180, Format B5, ISSN 0239-6661, ISBN 978-83-229-3021-2, cena 20 zł
 ♦ **Slavica Wratislaviensia CXLVIII**, Krystyna Galon-Kurkowska (red.), 2009, AUW 3112, ss. 208, Format B5, ISSN 0239-6661, ISSN 0137-1150, cena 23 zł

LITERATUROZNAWSTWO

♦ **Rodzina w literaturze stanisławowskiej. Motywy – konwencje – poglądy**, Paweł Kaczyński, 2009, AUW 3145, ss. 278, Format B5, ISBN 978-83-229-3038-0, ISSN 0239-6661, cena 28 zł
 ♦ **Z Mickiewiczem na łowach**, Władysław Dynak, 2009, AUW 3115, ss. 278, Format A5, ISBN 978-83-229-3025-0, ISSN 0239-6661, cena 30 zł
KOMUNIKACJA SPOŁECZNA
 ♦ **Central European Journal of Communication**, Bogusława Dobek-Ostrowska (red.), vol. 2, No 2(3), 2009, ss. 383, Format B5, ISSN 1899-5101, cena 20 zł
 ♦ **Na peryferiach**, Igor Borkowski, Aleksander Woźny (red.), 2008, AUW 3158, Nowe Media - Nowe w Mediach 4, ss. 151, Format B5, ISBN 978-83-229-3026-7, ISSN 0239-6661, ISSN 1896-0243, 20 zł
 ♦ **Literatura i Kultura Popularna 15**, Anna Gemry (red.), 2009, AUW 3117, ss. 184, Format B5, ISSN 0239-6661, ISSN 0867-7441, cena 21 zł
POLITOLOGIA
 ♦ **Rowmund Piłsudski 1903-1988. Konceptcje polityczne i społeczne**, Rafał Juchnowski, 2009, AUW 3125, ss. 283, Format A5, ISBN 978-83-229-3003-8, ISSN 0239-6661, cena 30 zł
 ♦ **Kapitał ludzki i społeczny. Wybrane problemy teorii i praktyki**, Dorota Moroń (red.), 2009, AUW 3142, ss. 198, Format B5, ISBN 978-83-229-3032-8, ISSN 0239-6661, cena 25 zł
 ♦ **Marketing polityczny w teorii i praktyce**, Andrzej W. Jabłoński, Leszek Sobkowiak

(red.), 2009, AUW 3130, ss. 238, Format B5, ISBN 978-83-229-3012-0, ISSN 0239-6661, cena 23 zł

PRAWO

♦ **Wybrane problemy psychologii sądowej**, Maciej Szostak (red.), 2009, AUW 3128, Przegląd Prawa i Administracji, tom LXXXI, ss. 185, Format B5, ISBN 978-83-229-3024-3, ISSN 0239-6661, ISSN 0137-1134, cena 20 zł
 ♦ **Niedopuszczalność egzekucji administracyjnej**, Lidia Klat-Wertelecka, 2009, AUW 3134, ss. 385, Format B5, ISBN 978-83-229-3020-5, ISSN 0239-6661, cena 38 zł
 ♦ **Ekonomiczne i społeczno-prawne uwarunkowania transformacji gospodarki polskiej pierwszej dekady XXI wieku (wybrane aspekty)**, Leon Olszewski (red.), 2008, AUW 3116, ss. 286, Format B5, ISBN 978-83-229-3010-6, ISSN 0239-6661, cena 28 zł
 ♦ **Na szlakach niepodległej. Polska myśl polityczna i prawna w latach 1918-1939**, Maciej Marszał, Mirosław Sadowski (red.), 2009, AUW 3150, ss. 465, Format B5, ISBN 978-83-229-3033-5, ISSN 0239-6661, cena 35 zł
 ♦ **Odpowiedzialność międzynarodowa jako element międzynarodowego porządku prawnego**, Artur Kozłowski, Barbara Mielnik (red.), 2009, AUW 3140, ss. 437, Format A5, ISBN 978-83-229-3028-1, ISSN 0239-6661, cena 38 zł

przyg. Katarzyna Lechwar-Wiśniewska

Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.

50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 15
 tel.: (071) 375-28-09,
 tel./faks: (071) 375-27-35
 biuro@uwur.com.pl
 Dział Handlowy:
 tel.: (071) 375 28 85
 tel./faks: (071) 375 25 07
 marketing@uwur.com.pl
 www.uwur.com.pl

Odeszli na zawsze

Prof.
LESZEK KOŁAKOWSKI
(23 X 1927–17 VII 2009)

Wybitny filozof, pisarz i publicysta. Doktor honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego (2002). Profesor Uniwersytetu Warszawskiego (1964–1968) i Uniwersytetu w Oksfordzie (1970–1992), członek rzeczywisty PAN, członek Akademii Brytyjskiej, Bawarskiej Akademii Nauk w Monachium i Amerykańskiej Akademii Umiejętności w Bostonie. Doktor honoris causa Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Szczecińskiego, Bard College (USA), Reed College (USA), Adelphi College, NY State University (USA), Central European University (Budapeszt). Laureat nagrody Biblioteki Kongresu USA im. Johna Klugego w 2003 r. zwanej Noblem Nauk Humanistycznych.

Odnznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1992) i Orderem Orła Białego (1998). Zmarł w Oksfordzie.

Dr
STANISŁAW KASZCZYŹYŃ
(19 I 1942–9 IX 2009)

Adiunkt w Instytucie Fizyki Doświadczalnej Uniwersytetu Wrocławskiego, znany specjalista z dziedziny fizyki powierzchni, konstruktor unikalnej aparatury naukowej, nauczyciel akademicki, odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Odszedł dobry i życzliwym Człowiek, od lat dzielnie zmagający się z nieuleczalną chorobą. Ceremonia pogrzebowa odbyła się 11 września na cmentarzu przy ul. Kiełczowskiej.

Dziekan i Rada
Wydziału Fizyki i Astronomii
Dyrektor i Rada Instytutu
oraz pracownicy
Instytutu Fizyki Doświadczalnej
Uniwersytetu Wrocławskiego

Z wielkim smutkiem i żalem żegnamy wspaniałego i wielce zasłużonego Człowieka, wybitnego Chirurga i Uczzonego

śtp
Prof. dr hab. dr h.c. mult.
WALDEMARA KOZUSCHKA
(10 V 1930–10 VIII 2009)

Emerytowanego profesora chirurgii Uniwersytetu w Bochum.

Doktora honoris causa i honorowego senatora Uniwersytetu Wrocławskiego.

Straciliśmy oddanego przyjaciela i ambasadora naszego Uniwersytetu.

Rodzinie zmarłego składamy wyrazy najgłębszego współczucia.

Ceremonia pogrzebowa odbyła się 20 sierpnia na cmentarzu św. Wawrzyńca przy ul. Bujwida 51 we Wrocławiu.

Rektor i Senat
Uniwersytetu Wrocławskiego
oraz przyjaciele

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że 5 lipca 2009 r. zmarła nasza Koleżanka

JANINA SZYPOWSKA-HORAWSKA

Emerytowana, zasłużona pracownica Uniwersytetu Wrocławskiego.

Całe swoje aktywne życie związała z uczelnią i poświęciła bez reszty pracy społecznej.

Była osobą niezwykłą, wykraczającą daleko poza przeciętność.

Zawsze pogodna i życzliwa, wspierała tych, którzy potrzebowali pomocy i mądrej rady.

Żegnaj Nino! – odeszłaś, ale żyć będziesz w naszych sercach i pamięci.

Serdeczne wyrazy współczucia Rodzinie i Bliskim.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 10 lipca na cmentarzu komunalnym przy ul. Grabiszyńskiej.

Koleżanki i koledzy
ze Związku Nauczycielstwa Polskiego
w Uniwersytecie Wrocławskim

Wspomnienia

Wspomnienie o prof. Waldemarze Kozuschku

10 sierpnia 2009 r. odszedł od nas nagle prof. dr, dr h.c. mult. Waldemar Kozuschek, emerytowany kierownik Katedry Chirurgii i dyrektor Kliniki Chirurgicznej Uniwersytetu w Bochum, doktor honoris causa i honorowy senator Uniwersytetu Wrocławskiego, wielce oddany przyjaciel naszej uczelni, uczuciowo związany z Wrocławiem.

Nie minął jeszcze rok, gdy prof. Kozuschek odbierał szacowny tytuł doktora honoris causa nadany Mu przez Uniwersytet Wrocławski. Prof. Wrzesiński w napisanej z tej okazji laudacji trafnie scharakteryzował Jego sylwetkę, posłużę się więc cytatem: „Urodzony w Gliwicach w rodzinie górniczej o tradycjach pogranicza narodowego, przy jednakiej znajomości i szacunku dla kultury i nauki niemieckiej i polskiej, znajomości duchowych i politycznych warunków, które je dzieliły, ale i dążeń, które służyły zbliżeniu. Ze śląskich tradycji wyniósł to, co było w nich najbardziej wartościowe: przywiązanie do ojcowizny, szacunek dla pracy fizycznej i naukowej, poczucie wspólnoty i odpowiedzialności za losy wspólnoty, daleki od polityki, ale demokratą z przekonania. (...) rozumiał ponadnarodową, apolityczną jedność nauki”. Tym wartościom dawał wyraz całym swoim postępowaniem.

W uznaniu zasług Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał Profesorowi Kozuschkowi w roku 2007 Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej.

Prof. Kozuschek był znakomitym chirurgiem, lekarzem – humanistą, uczonym o międzynarodowej renomie, wychowawcą i nauczycielem wielu pokoleń młodych lekarzy. Miał spore osiągnięcia; nie mnie jednak oceniać Go pod tym względem, niech więc świadczą fakty: jest autorem lub współautorem około 400 publikacji naukowych i wielu książek. Brał czynny udział w tworzeniu

Wydziału Lekarskiego na Uniwersytecie w Bochum, był jego prodziekanem i dziekanem oraz senatorem Uniwersytetu w Bochum. Trzy uniwersytety nadały mu tytuł doktora honoris causa – Uniwersytet w Niszu (dawna Jugosławia), Akademia Medyczna we Wrocławiu i Uniwersytet Wrocławski. Był członkiem korespondentem Akademii de Chirurgie de France i członkiem honorowym Towarzystwa Chirurgów Polskich, członkiem rzeczywistym New York Academy of Science i wielu innych towarzystw naukowych.

Jego życie jako uczonego lekarza to długa i skomplikowana, często cierniami usłana droga. W Polsce, w czasach komunistycznego reżimu nie mógł przezwyciężyć barier politycznych, które hamowały Jego rozwój. Sukcesy odniósł dopiero w Niemczech, a zdobywał je dzięki swojemu talentowi, ogromnej pracowitości i ambitnym celom, które sobie stawiał i konsekwentnie realizował. Urodził się 10 maja 1930 r. w Gliwicach, studia medyczne ukończył we Wrocławiu. Swoją karierę zawodową rozpoczął jako zastępca asystenta w Zakładzie Anatomii Opisowej Akademii Medycznej we Wrocławiu. Szlify znakomitego chirurga nabywał u swoich nauczycieli, dr. Eugeniusza Mierczyńskiego i prof. Wiktora Brossa. Jego główne zainteresowania naukowe związane były z transplantologią; był członkiem zespołu przeszczepu nerek przy II Klinice Chirurgicznej i Klinice Nefrologicznej we Wrocławiu, który w roku 1965 dokonał pierwszej w Polsce transplantacji nerek.

Jak sam wspominał w swoim wykładzie pożegnalnym, który wygłosił z okazji przejścia na emeryturę, Jego trzecim mistrzem był prof. Zdzisław Wiktor z wrocławskiej Akademii Medycznej, „który był nie tylko moim promotorem, ale także wspierał moje badania naukowe w dziedzinie transplantacji nerek i otworzył mi oczy na historię medycyny”. Historia medycyny stała się Jego drugą pasją, wydał z tej dziedziny wiele monografii i artykułów.

Habilitował się w roku 1970, jednak z powodów politycznych utrudniano Mu awanse i nie widząc dla siebie szans na odpowiedni rozwój naukowy, opuścił wraz z rodziną Polskę, w której miał już ugruntowaną pozycję zawodową. Osiedlił się w Niemczech, gdzie początkowo jako asystent w Klinice Chirurgicznej Uniwersytetu w Bonn szybko zdobył należną Mu pozycję. W roku 1975 objął kierownictwo Kliniki Chirurgicznej w Szpitalu Gwareckim Uniwersytetu Ruhry w Bochum i rozpoczął najbardziej owocny okres swego życia w karierze chirurga. W wymienionym poprzednio wykładzie pożegnalnym powiedział: „Podczas gdy przystanki Wrocław i Bonn naznaczone były uczeniem się i nabywaniem doświadczenia, to teraz należało

tworzyć samodzielnie i przekształcać w działanie zdobytą wiedzę i umiejętności.” Szpital Gwarecki w Bochum został przekształcony w szpital uniwersytecki i w roku 1976 Waldemara Kozuschka powołano na kierownika powstałej Katedry Chirurgii Uniwersytetu w Bochum, gdzie w 1977 roku dostał nominację na profesora zwyczajnego. Teraz mógł realizować jedno ze swoich ambitnych zamierzeń, którym było utworzenie szkoły chirurgii. Ukoronowaniem okresu Jego czynnej służby było zorganizowanie Centrum Transplantacyjnego przy Uniwersytecie w Bochum.

W wywiadzie, jaki udzielił red. Magdalenie Orlicz-Benedyckiej z okazji mającego się odbyć we wrześniu br. we Wrocławiu Kongresu Towarzystwa Chirurgów Polskich (był współorganizatorem jednej z sesji), powiedział: „stałem się tam kimś, kim nigdy w Polsce nie byłem i nie byłbym w Polsce Ludowej”.

Prof. Kozuszek nie zerwał nigdy kontaktów z polskimi uczonymi. U siebie w klinice szkolił młodych lekarzy z Polski, opiekował się nimi osobiście, zapewniając im pobyt w Bochum, często we własnym domu.

Jego więzy z Wrocławiem były bardzo silne. Choć doznał tu wiele niesprawiedliwości, gdy tylko zmieniła się sytuacja polityczna w Polsce, odnowił swoje kontakty z wrocławską Alma Mater. Jako pełnomocnik rektora Uniwersytetu w Bochum nawiązał współpracę z wrocławską Akademią Medyczną. W ramach partnerstwa między Uniwersyteciem Wrocławskim a Uniwersyteciem w Bochum (podpisanego w 1988 roku) rozwinął żywe kontakty z naszą uczelnią. Miałam przyjemność poznać osobiście prof. Kozuschka, gdy w roku 1995 jako ówczesna prorektora ds. nauki i współpracy z zagranicą podejmowałam Go wraz z innymi delegatami z Bochum na naszym uniwersytecie.

Po przejściu prof. Kozuschka w 1996 roku w stan spoczynku (a raczej nie-spoczynku, jak to sam określał) nadal intensywnie pracował. Zwykły mawiać, że najważniejsze w życiu jest dla Niego między innymi ochota do pracy, obojętnie jakiej. Kiedy nie mógł już pracować przy stole operacyjnym, znalazł sobie inny obszar działania, poświęcił się głównie swojej drugiej pasji, którą jest historia medycyny; już po przejściu na emeryturę wydał 5 książek. Ostatnia Jego współautorska pozycja z tej dziedziny, przygotowana na Kongres Towarzystwa Chirurgów Polskich, została wydana tuż po Jego śmierci. Kontakty naukowe prof. Kozuschka z Polską, szczególnie z Wrocławiem, były bardzo żywe i owocne. Pytany w wymienionym już wywiadzie; „Wędruje Pan między dwoma krajami, gdzie czuje się Pan lepiej?” odpowiedział: „teraz kiedy mamy świat bez granic, zmieniony system polityczny, jest mi dobrze i tu i tam”. Często przyjeżdżał do Wrocławia,

udzielał się w różnych gremiach, zbierał w archiwach materiały do swoich książek i artykułów, ciągle coś pisał. Był zapraszany do wygłaszania referatów programowych na zjazdach naukowych w Polsce oraz wykładów popularnonaukowych. Były zawsze perfekcyjnie przygotowane z wykorzystaniem nowoczesnych form przekazu. Podziwialiśmy Jego otwarty umysł, nowatorskie myślenie i entuzjazm do podejmowania nowych wyzwań.

Prof. Kozuszek był szczerze oddany sprawie Uniwersytetu Wrocławskiego, jego dobro leżało Mu głęboko na sercu. Od 2002 roku pełnił funkcję pełnomocnika rektora ds. polsko-niemieckiej współpracy naukowej przy trzech kolejnych rektorach. Angażował się w tę pracę całym sercem, inicjował wiele poczyną. Trudno wszystkie wyliczyć; ostatnim Jego „dziełem” była zorganizowana przez Niego w listopadzie 2008 roku w Bochum sesja poświęcona jubileuszowi 20 lat partnerstwa między Uniwersytetami w Bochum i Wrocławiu. W tym roku rektor uniwersytetu powołał Go na członka kapituły ds. przyznawania nagrody Księżnej Jadwigi Śląskiej, zdążył jeszcze pozyskać dla tej nagrody zgodę Rity Sues-smuth, którą ona odbierze 16 listopada br. Waldemar Kozuszek cieszył się powszechną sympatią, był człowiekiem szlachetnym, niezwykle życzliwym, a dobro „dla sprawy” przedkładał ponad wszelkie animozje. Głęboko angażował się w niemiecko-polskie pojednanie. Był współzałożycielem i członkiem zarządu Niemiecko-Polskiego Towarzystwa Uniwersytetu Wrocławskiego. Był prawdziwym Europejczykiem i takim się też czuł.

Warto zacytować fragment podziękowania prof. Kozuschka po uzyskaniu doktoratu honorowego na naszej uczelni. „Znajdujemy się w pięknie ozdobionej auli barokowej, gdzie światło boskiej mądrości opada ze sklepienia, oświecając nauczycieli kolejnych pokoleń młodzieży, a opromieniając ich działania w nauce i sztuce, przyczynia się do rozwoju cywilizacji. Oby duch nauki, który jest duchem prawdy, nie opuścił nigdy tego wspaniałego miejsca, a to, co promieniuje na nas z mocy prawdy i poznania, niech będzie dla wszystkich tu zgromadzonych źródłem przyjaźni, dobrej współpracy oraz busolą na bliską i dalszą przyszłość”.

Niespodziewana śmierć zabrała prof. Waldemara Kozuschka w pełni sił twórczych. Miał mnóstwo planów, których nie zdążył realizować. Uniwersytet Wrocławski stracił oddanego Przyjaciela. Pochowany został we Wrocławiu. Z żalem żegnaliśmy Go na cmentarzu św. Wawrzyńca. Jakże smutno jest wspominać prof. Kozuschka w czasie przeszłym!

Aleksandra Kubicz

Zaniepokojenie propozycjami zmian ustawy

Uchwała
Wydziału Nauk Społecznych UWr
z 19 czerwca 2009 r.

Rada Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego wyraża głębokie zaniepokojenie niektórymi propozycjami zmian ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”, przedstawionymi w dokumencie „Partnerstwo dla Wiedzy”. Skutkiem proponowanych zmian będzie ograniczenie autonomii uczelni publicznych w zakresie decydowania o zwiększeniu liczby studentów.

Przypominamy, że znaczna część kosztów funkcjonowania uczelni publicznych jest finansowana wpływami z tytułu prowadzenia studiów niestacjonarnych. W niektórych uczelniach stanowią one 20–30 procent budżetu uczelni. Ograniczenie tego źró-

dła przychodów uczelni publicznych, przy jednoczesnym ustawicznym ignorowaniu przez Rząd złej kondycji finansowej uczelni publicznych, doprowadzi do dramatycznych skutków finansowych, naukowych i edukacyjnych.

Zwracamy również uwagę, że obowiązujące obecnie przepisy nakazujące sukcesywne podnoszenie środków finansowych na badania naukowe w uczelniach publicznych są notorycznie łamane.

Wprowadzenie niektórych zapisów projektu zmian ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” doprowadzi do nierównego traktowania szkół publicznych i niepublicznych, co jest niezgodne z ustawą zasadniczą.

Trudno nie dostrzegać związku między proponowanymi zapisami nowelizowanej ustawy a nadchodzącym niżem demograficznym i lobbowaniem uczelni niepublicz-

nych. Trudno również nie dostrzegać znaczenia faktu, że tak znacząca nowelizacja ustawy ma być dokonywana w miesiącach wakacyjnych, kiedy środowisku akademickiemu znacznie trudniej reagować na proponowane zmiany i współuczestniczyć w realizowanej przez Panią Minister reformie. Wzywamy wszystkich, których obowiązkiem jest dbałość o stan polskich 444 uczelni publicznych, którym leży na sercu kondycja szkolnictwa publicznego w Polsce, do podjęcia działań uniemożliwiających ochronę finansowych interesów prywatnych szkół wyższych kosztem niszczenia państwowego szkolnictwa wyższego.

Dziekan
Wydziału Nauk Społecznych
dr hab. Jerzy Juchnowski,
prof. nadzw. UWr

Rada Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych na posiedzeniu 1 lipca 2009 roku jednogłośnie poparła uchwałę przedstawioną przez Wydział

Nauk Społecznych dotyczącą „Prawa o szkolnictwie wyższym”. Jednocześnie przegłosowano rozszerzenie tej uchwały o tekst przedstawiony przez

dr. hab. Przemysława Wiszewskiego.

Dziekan dr hab. Elżbieta Kościak,
prof. nadzw. UWr

Funkcjonujący w Europie od wieków model liberalnej edukacji uniwersyteckiej zakładał, że wiedza zdobywana przez studentów jest wynikiem badań prowadzonych przez uczonych pełniących jednocześnie funkcję wykładowców. W ten sposób zapewniany był transfer wiedzy do otoczenia społecznego ośrodków naukowych. Jednocześnie przez dbałość o kwalifikację kadry naukowo-dydaktycznej zachowywano najwyższą jakość kształcenia.

Propozycje MNiSW dotyczące zmian w Ustawie o szkolnictwie wyższym w zakresie finansowania badań dążą do gruntownej zmiany tego modelu. Ich rezultatem ma być w całej Polsce mianowanie dwóch–trzech ośrodków badawczych najpierw w skali podstawowych jednostek organizacyjnych (wydziałów, instytutów) dla każdej z dziedzin nauki (tzw. Krajowe Naukowe Ośrodki Wiodące – KNOW), później w skali jednostek wyższego szczebla (tzw. uczelnie flagowe). Tylko one miałyby otrzymywać dotację na badania z budżetu państwa. Pozostałe ośrodki wspierane je-

dynie dotacjami podtrzymującymi proces kształcenia mają stać się *de facto* jednostkami dydaktycznymi o regionalnym bądź lokalnym charakterze.

Należy z całą mocą podkreślić, że rezultatem tych przemian będzie faktyczny uwiędzenie życia naukowego w kraju i dalszy spadek jakości kształcenia uniwersyteckiego. Dotyczy to szczególnie humanistyki, w której badania rozwijają się w toku dyskusji toczonyj między różnymi szkołami badawczymi tworzonymi wysiłkiem jednostek kształtowanych w różnych środowiskach naukowych. Odcięcie badaczy z ośrodków gorzej ocenianych przez gremia powołane do oceny od możliwości udziału w życiu naukowym sprawi, że polska humanistyka zostanie zmonopolizowana przez środowiska od lat geograficznie najbliższe ośrodkom dysponującym środkami publicznymi. Jest to szczególnie bolesne, gdyż polski system grantowy w obecnym kształcie nie gwarantuje przyznania środków na badania projektom najlepszym i nic nie wskazuje, by sytuacja ta miała ulec zmianie. Konse-

kwencja tej sytuacji, wobec trwającej od lat i wspieranej przez kolejne rządy tendencji do osłabiania humanistyki w życiu naukowym i społecznym naszego kraju, może powodować w krótkiej perspektywie narastające odseparowanie społeczeństwa polskiego od udziału w światowym życiu kulturowym (brak wiedzy uniemożliwia jego zrozumienie), a w perspektywie dalszej pogłębiające się osłabianie więzi społecznych budowanych na trwalszej niż korzyść materialna podstawie. I dotyczy to zarówno wspólnoty narodowej, jak i wspólnot lokalnych oraz ponadnarodowych (europejskiej, euroatlantyckiej).

Mając na uwadze nie tylko dobro Uniwersytetu Wrocławskiego, ale przede wszystkim całego społeczeństwa polskiego, wzywamy JM Rektora do stanowczego sprzeciwienia się reformom pochopnym, odpowiadającym technokratycznym modom, a nie biorącym pod uwagę specyfiki i wagi życia naukowego.

Przemysław Wiszewski

